

pótlás a bb. 45. sz. hírhez / április 9: a palesztinai menekültek napja./

gg/gy/la

április 9-én, a palesztinai menekültekkel való nemzetközi szolidaritás napja alkalmából az országos béketanács elnöksége és a szolidaritási bizottság a palesztinai felszabadítási fronthoz küldött táviratban fejezte ki együttérzését a palesztinai menekültekkel./mti/

bb. 69. elhunyt misoga László

t pr/gg/gy/la

1969. április 8.

kedden, 74 éves korában elhunyt misoga László színművész, a magyar színpadok évtizedeken át kedvelt szereplője. a rákosi szidi féle színésziskola elvégzése után, 1919-ben lépett először színpadra nagykirályban, neményi László társulatánál. tizen évig játszott különböző erdélyi társulatoknál, majd 1928-ban debrecenbe szerződött. később szegeden, miskolcon és a nagyobb vidéki városokban töltötte be a táncoskomikus szerepkörét. a felszabadulás után az operettszínház tagja lett, majd a madách színház társulatához hívták, ahol főként karakter szerepek megformálásával, elesett, sorsüldözött figurák megjelenítésével alkotott jelentőset. innen a vidám színpadhoz szerződött, ahol nyugdíjazásáig játszott. gyakran foglalkoztatták a rádióban, s jellegzetes arca időként a filmvászonon is feltűnt.

temetéséről később történik intézkedés./mti/

20.23/11

- 38 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. április 9.

bb. 1. tervpályázat újpest központjának rekonstrukciójára -
észak-pesti főközpontá kell fejleszteni

1 sb/gk/le/il la

1969. április 9.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium tervpályázatot hirdet újpest központjának rekonstrukciójára. a pályázat célja, hogy részletes és korszerű rendezési tervek alapján újpest centruma, tehát a keletről rákospalotával és a vasútvonallal, nyugatról a váci uttal és északról a deák ferenc utcával és a dózsa györgy uttal határolt terület a főváros észak-pesti főközpontjává fejlődhessen. újpest és rákospalota lakossága a jelenlegi 144 000-ról a most épülő újpalota városrészrel és a tervezett káposztásmegyerrrel 280 000-re emelkedik. ennek megfelelő adminisztratív, kereskedelmi és kulturális létesítmények telepítésével kell kialakítani az új központot. a negyedik ötéves tervben a rekonstrukciós területen előreláthatólag 4 000 új lakás épülhet, de becslések szerint távlatban összesen 20 000 lakás építhető.

a pályázati program ezer lakosonként 18 bölcsődei, 35 óvodai férőhely és 4 általános iskolai tanterem, valamint 10 000 lakosra 16 középiskolai tanterem tervezését írja elő. a központi városrészben szükségesnek tartja új művelődési ház, ifjúsági ház, telefonközpont, szálloda, nagyáruház és számos kisáruház, továbbá központi mentőállomás, kórház, szülőotthon, tornacsarnok, fedettuszoda, műjégpálya és néhány filmszínház telepítési helyének kijelölését is. érdekes előírás, hogy minden három lakás után egy gépkocsi-parkolóhely tervezésére tart igényt. ezenkívül a rekonstrukció területén dolgozó mintegy 500 kisiparos 50-60 százalékának olyan lakás tervezését kívánja, amelyhez műhely is tartozik, vagy hogy több kisiparos közös műhelyét lehessen berendezni.

/folyt. köv./

- 1 -

bb. 1./ tervpályázat ... folyt./ 11

a pályázati kiírást április 11-től vehetik át az érdeklődők az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gazdasági hivatalában. a kész terveket július 11-ig kell elküldeni a fővárosi tanács vb. városrendezési és építésügyi főosztálynak. a legjobb munkák díjazására és megvásárlására összesen 200 ezer forintot irányoztak elő./mti/

bb. 2. április 15 - június 30.: tanácstagok beszámolóik

1 gj/mm/11 la

1969. április 9.

a budapesti tanácstagok április 14 és június 30 között tartják meg beszámolóikat. számot adnak választóik előtt saját tevékenységükről és arról, hogyan vesznek részt a területi munkában, a választók ügyeinek intézésében.

a józsefvárosban a tanácstagok beszámolóik „napirendjén”, szerepel a tanács elmúlt évi tevékenysége, az ideai kerületfejlesztési terv és a korábbi beszámolóikban felmerült közérdekű bejelentések intézése. körzetenként megbeszélik azt is, hogy a lakók hogyan vehetnek részt a 8. kerület színterében az utcakertek kiépítésében, a parkok, terek csinosításában, környékük szebbé, rendezettebbé tételében.

a belvárosban egyebek közt a tanács működéséről, gazdálkodásáról, az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése óta eltelt időszak eredményeiről adnak majd tájékoztatást a tanácstagok. beszámolnak ezen kívül a gázfűtésre való áttérés belvárosi programjáról, az ingatlankezelő vállalat tavalyi munkájáról és ideai terveiről, továbbá a szolgáltatóipar fejlődéséről. Zuglóban ugyancsak a várospolitikai terv, valamint az osztályok tevékenysége lesz a beszámolóik fő témája.

budafokon többek között a tanács megnövekedett szerepéről, a kerület közbiztonságának alakulásáról tájékoztatják a körzetek lakóit a tanácstagok./mti/

de

--

- 2 -

bb. 3. hetven ezren nézték a multiviziót

1 tf/mm/11 la

1969. április 9.

ötezer látogatója volt naponta - két héten át - annak a most zárult szakmörténeti kiállításnak, amely a fényképezés 130 esztendő múltját mutatta be a technika házában. 400 hallgató járt a kiállítás idején az OFOTÉRT által rendezett alapfokú fotoamatőr tanfolyamra. mindig népes hallgatóság volt a bemutatóhoz kapcsolódóan elhangzott 21 szakkonferenciának és telt házakat vonzott a 62 film- és vetítettképes bemutató is. a fényképezés tegnapi szerszámok és mai eszközeinek tárlatán állandó érdeklődés középpontjában állt a svéd hasselblad fényképezőgépgyár „kozmosz jelentőségű”, konstrukciója: a világűr-kutatók részére konstruált, tükröreflexes kamerával működő fotógép. nagy sikerük volt a nálunk eddig kevésbé ismert japán amatőregépeknek, filmfelvevőknek. először élvezhettek a látogatók multivizió előadást, aminek az a lényege, hogy vetített színes állóképek művészi hatását jól kihasználó zenei aláfestéssel fokozzák./mti/

--

bb. 4. öt új autó-szervizállomás vidéken, egy budapesten - mozgó javítók a balaton mellett - szűk az áfít kapacitása

1 hbj/gk/1e/11 la

1969. április 9.

ma - országosan - mintegy 140 ezer, 1970-ben már 200 ezer, 1975-ben pedig - várhatóan - 400 ezer autótulajdonost foglalkoztat a kérdés: hogyan alakul az autó-javítóipar helyzete és fejlődik-e olyan arányban, mint ahogy a gépkocsipark növekszik. kovács béla, az autófenntartó ipari tröszt vezérigazgatója a következőket mondta erről az mti munkatársának:

- tudomásul kell vennünk, hogy a gépjárműpark növekedésével nem tartott lépést a karbantartó kapacitás fejlesztése. az igények és a lehetőségek között nagyok a különbségek. annak ellenére, hogy 1966 óta mintegy félmilliárdot fordítottunk részben új autójavító üzemek létesítésére, részben a meglévők rekonstrukciójára, a karbantartási feladatokat az áfít egymaga nem tudja ellátni.

/folyt.köv./

de

- 3 -

bb. 4./ öt új autó-szervizállomás ... folyt./ il

s különösen nem akkor, amikor az ugynevezett garanciális szolgáltatás szinte teljesen az afit vállalatokra hárul.

- épülnek budapesten és a megyeszékhelyeken új szerviz-javító-karbantartó állomások, - így budapesten májusban átadjuk a boldizsár utit, ugyancsak az idén elkészül az egri a salgótarjáni, a szekszárdi, az új miskolci és az új győri állomás. jövőre már minden megyeszékhelyen lesz afit szerviz-javító-karbantartó állomás és budapesten is tovább bővül a hálózat.

a balaton parton a nyáron két mozgóállomást telepítünk, még az idén hozzáátunk hajduszoboszlón egy miniszerviz építéséhez. ennek ellenére ismétellen alá kell huzni, hogy az afit sem most, sem a közeljövőben kapacitás híján nem tudja vállalni az egyre növekvő javítási igények teljes kielégítését. számol tehát a ktsz-ek, a tanácsi vállalatok és egyéb gazdasági szervezete k vállalkozó-kedvével. a szervizhálózat telepítését azonban valamilyen formában -

hogyan milyen szinten, azon érdemes volna vitázni - koordinálni kell. mert például gyöngyösön több állomás is található, nincs is kihasználva a kapacitás, viszont több városban, nagy településeken egyáltalán nincs autójavítás./mti/

bb. 5. „mini gyümölcsösök,,

vid kz/ká/il la

1969. április 9.

háztáji és nyaraló kiskertek tervezését kezdte meg a balatonfüredi ültetvénytervező vállalat. a kezdeményezéssel a környék lakóinak régi kívánságát teljesítették. a part mentén ugyanis mintegy ezer holdat foglalnak el azok a kiskertek, amelyek esztétikailag nem illeszkednek a tájba, s emellett nem is gazdaságosak.

/folyt. köv./

le

bb. 5./ „mini gyümölcsösök... folyt./ il

többhelyütt ezek a mini gyümölcsösök a direkttermelő szőlőfajták, valóságos gyűjteményei. az új kiskerteket - amelyek terveit egymás után rendelik meg - úgy alakítják majd ki, hogy azok az esztétikai és gazdaságossági követelményeknek egyaránt megfeleljenek. egymás után érő őszibarackfák telepítését javasolják, jól termő, ízletes csemegeszőlő fajtákat ajánlanak. tanácsokkal látják el a virágkedvelő megrendelőket is./mti/

.-.

bb. 6. két új kiállítás a csók istván képtárban

i tf/mm/il la

1969. április 9.

kiállításon láthatja a közönség a székesfehérvári csók istván képtárban a tanácsköztársasági évfordulóra meghirdetett fejér megyei képzőművészeti pályázat legjobb munkáit. április 20-ig tart nyitva a tárlat, amelyen 9 művész - köztük áron nagy lajos, kiss istván, francsics józsef és ifj. koffán károly - alkotásai szerepelnek. e bemutatót követően nyílik meg a képtárban farkas istván 1944-ben elhunyt festőművész emlékkiállítása. életművéből 40 olajképet és félszáz grafikát sorakoztatnak fel, a nyitányon - április 27-én - vilt tiber beszél majd az auschwitzban kivégzett festőről./mti/

.-.

bb. 7. „lombik csukák,,

vid kz/mén/ká/il la

1969. április 9.

ötszáz ezer mesterséges termékenyítésből származó csukaivadékokat keltettek ki ugynevezett zugger üvegekben a tolnai haltenyésztési állomáson. a „lombik csukák,, életerősek. egyrészt szükkal a haltenyésztési állomás saját vizeit népesíti be, hogy majd 30-50 dekás súlyban külföldön értékesítse őket. másrészt - a bajai halászati termelőszövetkezet megrendelésére - „halbölcsődébe,, azaz előnevelő tavakba kerül./mti/

.-.

bb. 8. kevesebb a panszkönyvi bejegyzés a 12. kerületi szolgáltató üzletekben

i gj/mm/lt la

1969. április 9.

egyharmaddal csökkent a panszkönyvi bejegyzések száma a 12. kerületi állami és szövetkezeti szolgáltató üzletekben. a tanács aktivistái, akik társadalmi munkában vizsgálták a szolgáltató egységek tevékenységét, azt is megállapították, hogy leggyakrabban a munka gyenge minőségét és a vállalási határidők be nem tartását kifogásolták a vásárlók. egy másik érdekes vizsgálati megállapítás: a szolgáltató egységek munkájával összefüggő panaszok 70 százaléka a ruhatisztító ktsz-re és a patyolatra vonatkozott./mti/

--

- 6 -

bb 9. megkezdődött a költözés a bnv pavilonjaiba

i sz/mné je bh la

1969. április 9.

ezekben a napokban a költözködés jellemezi a várostígeti vásárvárost. a bnv területén még előző hetekben több szakkiállítás zajlott, ezek anyagát most viszik el a pavilonokból, s helyükre már hozzák az árut a bnv-re.

a budapesti nemzetközi vásár külföldi kiállítói közül a szovjet bizonyult a legfrissebbnek. a szovjetunióból az ünnepekig már 50-60 vagonnyi, összesen 158 tétel kiállítási anyag futott be s kedden újabb 10 vagon árut fogadtak. a következő napokban meg újabb tételket várnak.

máspavilonoknál is jelzik az első vagonrakományok, hogy megkezdődtek a bnv érdemi előkészületei. érkeztek ndk, lengyel, román szállítmányok. az amerikai kiállítók részére két kisebb tétel jött. megkezdték a helyszíni munkát az ndk-beli dewag dekorációs cég szakemberei, akik a német demokratikus köztársaság pavilonjának első kiképzésén dolgoznak.

a masped az eddigi értesülések, megrendelések, előjegyzések birtokában felmérte, mennyi áru fogadására kell felkészülni e és ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a külföldi kiállítók részéről az idén bőségesebb lesz az áruajánlat. tavaly 600 vagon és 300 kamion áru érkezett, ebben az évben ennél is többre számítanak. a nagy forgalom zavartalan lebonyolításának irányítására a szállítmányozók egy csoportja e hónap közepétől már állandóan a helyszínen tartozkodik, s így nemcsak a kiállítók és az áruk költözködnek, hanem április 15-re a masped bnv kirendeltsége is elfoglalja helyét a várostígetben./mti/

--

bb 10. bolgár, svájci, finn, ndk és szovjet tv-est

i ol/mm bh la

1969. április 9.

ezévből már két külföldi televízió műsorösszeállítását láthatták a magyar nézők a képernyőn. e hazai vendégműsorok, illetve a külföldi magyar tv-estek nyomában, a tapasztalatokról és a tervekről a magyar televízió művészeti és filmfőosztályán a következőket mondták az mti munkatársának:

/folyt.köv./

- 7 -

B.40/szb 4c 991

1100 Dm

bb 10. /bolgár, svájci... 1. folyt. / bh

eddig a varsói, a helsinki-1, a szófiai és a stockholmi televízióban rendeztek magyar napot. viszonyossági alapon a hazai nézők - a sikeres lengyel és svéd-est után - május 13-án a bolgárok, majd előreláthatólag június végén vagy július elején a svájciak műsorát láthatják. még ebben az esztendőben megrendezik a finn televízió estjét és előreláthatólag az ndk nemzeti ünnepe alkalmából, októberben sugározzák a berlini televízió egész estét bezáró műsorát. a szovjet televízió a tervek szerint novemberben mutat majd be műsorösszeállítást a magyar nézőknek. svájcban a magyarországi svájci nappal egyidejűleg az ndk-ban pedig előreláthatólag májusban, vagy júniusban rendeznek magyar tv-estet.

a külföldi televíziókkal kötött kölcsönös megállapodás az eddigi tapasztalatok alapján hasznos kezdeményezés. az érdekeltek nem törekednek reprezentatív műsorok összeállítására. minden televízió a maga közönsége izlésének megfelelően válogat a rendelkezésre álló anyagokból, noha nem marad el a konzultáció sem. bár a műsorokat televíziók sugározzák, ezeken az esteken nem mindig feltétlenül tévés produkciókat mutatnak be. a lengyel- és svédországi magyar est főműsora például játékfilm /bohóc a falon, illetve az új gilgames/ volt, míg a finnek csupa tévés produkciót kértek. a svájciak is teljes egészében kifejezetten tévés műsort láthatnak majd, ennek drámai főműsora a barbárok. itt nem lesz nagyobb probléma a szinkronnal sem, hiszen a móríczi adaptációhoz igen kevés a szöveg. a svájci-magyar műsorban bemutatják a magyar televízióknak a montreux-i fesztiválra készült háromrészes versenyfilmjét is: a bóbíta együttes új műsorát, színes változatban; hofi géza és koós jános 13 perces műsorát fekete-fehérben, és a most bemutatásra kerülő liszkay-showt.

bevált az a módszer is, hogy a vendég -tv hazai bemondója saját anyanyelvén konferálja a műsort. ez a magyarok számára némi problémát okoz majd a svájci televízióban; három nyelvre kellene egyidejűen fordítani.

/folyt.köv. /

- 8 -

8.45/szb k 94

1102 Duj

bb 10./ bolgár, svájci... 2. folyt. / bh

ezek az estek érdekes és egyben értékes eszközei annak, hogy felkeltssék egyfelől a külföld figyelmét hazánk iránt, másfelől bemutassák a partner-televíziók munkáját, művészetét. az eddig visszhang mind a közönség, mind a sajtó köréből alapjában véve pozitív. túl a politikai hasznosságon szinte nélkülözhetetlen személyes és szervezeti kapcsolatokat jelent a szakemberek számára, máris vannak jelentős eredményei, például a svédországi magyar-esttel egyidejűleg magyar-svéd koprodukciós film készült a régi nyár című operetttről, s jelenteg is újabb közös operett-film előkészítésén dolgoznak. /mti/

bb 11. folyami üledék a holdon? - egyed professzor hipotézise a hold fiatal koráról

i tz/mm je bh la

1969. április 9.

a holdra leszálló űrhajósok feltétlenül találni fogják ott folyóvízi üledékeket. erre a meglepő megállapításra dr. egyed lesló kossuth-díjas professzor, a magyar tudományos akadémia levelező tagja jutott, azzal, hogy földtárgulási elméletét a holdra alkalmazta. ha ugyanis tényleg a valóságot írja le ez az elmélet - amely szerint a gravitáció fokozatos csökkenése folytán földünk az idők során egyre tágult - akkor helytállóan kell lennie a hold esetében is.

minden égitest nagyjából azonos anyagokat tartalmaz, köztük nagymennyiségű gázokat. ezek a gázok fokozatosan feltörnek a felszínre és létrehozzák a légkört és a vízkört, amit a tömegvonzás - amíg ereje túlságosan le nem csökken - az égitest rabságában tart. akárcsak a föld, a jupiter, a szaturnusz, és az uránusz esetében, nyilvánvalóan így kellett lennie ennek a holdnak is annakidején, amikor kiterjedése még kisebb, gravitációja pedig nagyobb volt, mint most. ez a jég- és vízkör természetesen rombolta, pusztította a felszínt, s a lerohanó vizek bizonyára akkor is tömegesen szállították magukkal a holdalékat.

később azután a tömegvonzás fokozatosan csökkent, ennek megfelelően a lég-és vízkör egyre nagyobb arányokban szökött meg, magára hagyva a sivár, élettelen holdat. a leülepedett holdaléknak azonban ott kellett maradnia, ahova a vizek lerakták, hiszen ekkor már nem volt szél, vagy vízár, ami elsöpörte volna az oda leszálló űrutasok utjából.

egyébként e szerint a felfogás szerint a nagy hold-krátereket is éppen azok a mélyből feltörő gázbuborékok hagyták volna maguk után amelyek annakidején az idők beláthatatlan messzeségében légkörrel és vízkörrel látták el a „teenager-korát”, élő holdat. /mti/

- 9 -

8.50/szb k 94

1102 Duj

bb 12. husz esztendő „termése,, a tankönyvkiadónál: 210 millió példány

1 vt/gk bh la

1969. április 9.

husz esztendővel ezelőtt, 1949 tavaszán kezdte meg működését a tankönyvkiadó vállalat. azóta gondozásában szerkesztésében készülnek a pedagógiai és neveléstudományi művek, módszertani kiadványok és folyóiratok, segédkönyvek, utmutatók stb. a vállalat életrehívásának első évében még csak mintegy százféle kiadvány jelent meg, több mint 3 millió példányban. az idén - a jubileum évében - már több mint 800 féle szerepel a tervben, s ezek példányszáma - előreláthatólag - meghaladja majd a 15 milliót. a tankönyvkiadó „termése,, két évtized alatt 210 millió példány volt. ehhez mintegy 50 ezer tonna papírt használtak fel, ami ötezer vagon, azaz 100 vasuti szerelvényt töltene meg.

a jubiláló vállalatnál kapott tájékoztatás szerint az idei kiadásra tervezett 15 millió példányból 14.2 millió tankönyv lesz / ebből 11.5 millió utánnyomásos, 2 millió 700 ezer pedig új/. az általános iskolai és a gimnáziumi reformtankönyvek kiadását lényegében befejezték. e két iskola-típus részére a szakosított tantervű osztályokban szükséges könyvek jelennek meg. folyamatosan készülnek a szakközépiskolák és a felnőtt-oktatás reformtankönyvei továbbá a hagyományos és az emelt-szintű szakmunkásképző iskolák tankönyvei. az idei esztendő egyik újdonságaként megjelenik a középiskolások számára rendkívül hasznos geometriai feladatgyűjtemény. a szakközépiskolások diákjainak mintegy 35 -féle tankönyvet gyártanak. az emelt szintű szakmunkásképzők részére több mint 100 ezer példányban készítenek tankönyveket. a hagyományos szakmunkástanuló iskolákba járóknak 250 ezret meghaladó példányban biztosítanak közismereti tankönyveket, a felnőttoktatás céljaira 300 ezer példányban huszféle könyv jelenik meg. a nemzetiségi iskolák 23 féle új tankönyvet kapnak az idén. külön nagy feladatot jelent a kiadónak a felsőoktatási intézmények ellátása reformtankönyvekkel, ezekből csaknem 100 -féle kerül ki a nyomdából.

az egyéb kiadványok sorában legnagyobb vállalkozása a kiadónak a képes állathatározó. az a kétkötetes mű a tervek szerint a tanév végéig lát napvilágot. kezdők és haladók számára újkiadású német nyelvkönyvet jelentetnek meg még a nyár elején.

a tanítás problémái című új sorozattal is jelentkezik ebben az esztendőben a tankönyvkiadó vállalat. ezek közül különösen hasznosnak ígérkezik a prózai művek stíluselemzésének kérdéseivel foglalkozó kiadvány./mit/

- 10 -

8.58/szb ke 927

1100 Dm

bb 13. régészeti ásatás beszterecen

vid/fm ká bh la

1969. április 9.

szabolcsban befejeződött az idei első leletmentő ásatás, amelyet beszterec-várszigeten végeztek. a régészek. a volt földvár egyik sáncát és a monostortemplom még megmaradt bejárati részének és két tornyának alapjait már tavaly megtalálták. az idei munkák során sikerült meghatározni a vár és a templom alakját, formáját, keletkezésének és elpusztulásának idejét. megállapították, hogy a temetkezési helyül szolgáló monostortemplomot a 11. században építtette a honf-pázmány nemzetség szabolcsi ága. a templom a tatárjárás után elpusztult, de röviddel utána felépítették, majd a nemzetségi kötelekek lazulása után, a 14. századtól kezdve indult lassu pusztulásnak./mti/

..-

bb 14. rendelet a toxikológiai oktatásról

1 ms/gg bh la

1969. április 9.

az egészségügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben rendeletet adott ki a mérgekkel /toxikológiai/ oktatásról. a rendelkezés szerint 1970 február 28-a után a kisiparban és a kereskedelemben / termelőeszköz kereskedelem, nagykereskedelem, állami, szövetkezeti és magánkiskereskedelem/ mérgek, mérgejelző növényvédő szerek és mérgegyezébe felvett irritálószerek raktározásával, raktárból kiadásával, vevőknek kiszolgáltatásával csak olyanokat szabad foglalkoztatni, akik elvégezték a rendeletben előírt mérgekkel oktatási tanfolyamot, anyagából sikerrel vizsgáztak, illetőleg öt évenként eredményesen vettek részt a továbbképző tanfolyamon.

nem kell a tanfolyamon részt venniük és vizsgázniuk azoknak, akik a korábbi, 1957 évi egészségügyi miniszteri utasításban szabályozott mérgekkel oktatási tanfolyamot elvégezték, továbbá azoknak sem, akik egészségügyi gázmesteri tanfolyamot, kereskedelmi szakközépiskolát, közgazdasági technikumot végeztek, vagy megfelelő kereskedelmi eladói képesítésük, illetőleg legalább középfokú egészségügyi, növényvédelmi, vagy más megfelelő szakképesítésük van. az ötévenkénti továbbképző oktatás és az azt követő vizsga azonban rájuk is kötelező.

/folyt. köv./

- 11 -

0.14 bh ke 927

1100 Dm

bb 14. / rendeletmm 1. folyt./ bh

a mező- és erdőgazdasági üzemek méregkezelőire ez a rendelet nem vonatkozik, nekik továbbra is a korábbi rendeletben előírt méregkamra-kezelői tanfolyamot kell elvégezniük.

a toxikológiai tanfolyamra orvosilag alkalmasnak talált, 18 éven felüli, legalább az általános iskola nyolc osztályát végzettenek lehet felvenni. a munkáltató feladata gondoskodni a tanfolyamra kötelezett dolgozók jelentkezéséről. a tanfolyamokat a lakóhely szerint illetékes közegészségügyi-járványügyi szolgálat rendezi, jelentkezni is ott kell.

a tanfolyamot illetve továbbképző oktatást legalább tíz jelentkezővel lehet szervezni. ha ez a létszám több járásból, vagy városi kerületből jön össze, akkor a köjál igazgatója jelöli ki azt a szolgálatot, amely a tanfolyamot rendezi. a méregkezelői tanfolyam időtartama - heti 4-6 órára elosztva - legalább 45 óra, a továbbképző oktatásé legalább husz óra. a tanfolyam után a résztvevőknek vizsgáznok kell a mérgekre és a hasonló kategóriába eső növényvédő szerekre, irtószerekre, háztartási szerekre vonatkozó törvényes rendelkezésekből, a mérgezés esetén szükséges elsősegély nyújtásból, továbbá általános alapvető mérgegtani tudnivalókból és a munkaterületükön előforduló mérgekre vonatkozó ismeretekből. a sikeresen vizsgázók bizonyítványt kapnak.

a közegészségügyi-járványügyi szolgálat a vizsgázott méregkezelőkről nyilvántartást vezet, és ebben feltüntetni a sikeres továbbképzések időpontját is./mti/

..-

bb 15. háromezer fiatal vesz részt a sárospataki diáknapokon

vid/fm ká bh la

1969. április 9.

borsod megyéből - a megtartott vetélkedők alapján - husz középiskola és szakmunkástanuló intézet művészeti csoportjai, valamint egyéni versenyzői vesznek részt a sárospataki diáknapok kulturális rendezvényein. a fiatalok lelkesedésére jellemző, hogy eddig csupán a néprajzi pályázatra mintegy 50 pályamunkát küldtek be.

a május végén sorra kerülő sárospataki diáknapokra borsod, hajdu és szabolcs megyéből, valamint miskolc és debrecen városból több mint háromezer résztvevőt várnak. a fiatalok tizenegy művészeti ágban - többek között - vers- és prózamon-dásban, színjátszásban, énekekben, táncban és zenében - mérik össze tudásukat és a legjobbak jutalmazására a borsod megyei tanács és a sárospataki városi tanács külön díjat alapított.
/mti/

..-1

- 12-

9.30 bh K. P. P.

1120 Dm

bb 16. tanulmány a komárom megyei 19-es munkástanácsok tevékenységéről

vid/fm ká bh la

1969. április 9.

nagy önállósággal tevékenykedtek komárom megyében 1919-ben a munkástanácsok. ez tűnik ki abból az érdekes tanulmányból, amelyet ortutay andrás, a komárom megyei levéltár vezetője készített eredeti korabeli jegyzőkönyvek alapján. a munkás-, katoná-, vagy paraszttanácsok - mindenütt más nevet választottak - saját hatáskörükben mindent megtettek az ellátás biztosításáért, sőt több helyen még a főváros ételmezését is segítették. a gesztési járás például két millió korona értékű szarvasmarhát adott budapestnek. nagy gondot fordítottak a nyári mezőgazdasági munkák jó megszervezésére.

törődtek a munkástanácsok az iskolákkal is. a tanítók szinte mindenütt a tanácsköztársaság mellé álltak, és nagy szerepet játszottak a községek életében. sok tanító volt tagja a munkástanácsoknak./mti/

..-

bb 17. tudományos ülészek a szakszervezetek szerepéről a tanácsköztársaság időszakában

t hi/mm/-s cz

1969. április 9.

a szakszervezetek elméleti kutatóintézete és az mszmp központi bizottságának párttörténeti intézete rendezésében - a tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából - kétnapos tudományos ülészek kezdődött szerdén, a szot központi iskoláján. az ülészek célja, hogy vizsgálja és elemezze a magyar szakszervezetek szerepét a tanácsköztársaság időszakában. vas-witteg miklósnak, a szot alelnökének bevezető szavai után virizlay gyula, a szot titkára mondott megnyitó beszédet.

a magyar forradalmi munkásmozgalom történetének dicsőséges napjait idézve megállapította, hogy a magyarországi munkásmozgalom alig 17 hónappal az 1917. októberi, világra-szóló pétervári győzelem után a forradalmi világmozgalom élvonalába került.

/ folytköv . köv./

- 13 -

10.30/szb

10⁰⁰ Dm

1130 Dm

bb 17./ tudományos ülészek.... 1. folyt./-s

méltatta a kommunista párt tevékenységét, amely szervezett harcra hívta a munkásokat és parasztokat a kizsákmányoló osztályok hatalmának megdöntésére. rámutatott arra, hogy a magyar szakszervezetek akkori vezetői egy részének gondolkodását nagy mértékben befolyásolták a régi politikai nevelő iskola, az osztrák-német munkásmozgalom eszméi, amelyek hatása alól igen sokan nem tudtak és nem is akartak szabadulni. az 1919-es forradalmi fellendülés idején a mozgalmat mégsem a jobboldali vezetők törekvései irányították, hanem a kommunisták vezette munkások akarata érvényesült. a munkástömegek 1919 március 21-én immár egységesen kiálthatták ki a proletárdiktatúrát.

- a jól szervezett, erős és ütőképes munkásság, szakszervezeteivel együtt lelkesen vesz részt a tanácsköztársaság intézkedéseinek meghozatalában és végrehajtásában. ott voltak a telefonközpontok, a pályaudvarok és más fontos objektumok megszállásánál, részt vettek a forradalmi kormányzótanács szerveinek és a tanács hatalom közigazgatási apparátusának megteremtésében, a forradalmi honvédelem megszervezésében, a szocialista népgazdaság kialakításában, a közoktatás megszervezésében, a magyar munkáshatalom erejét növelte a testvéri szovjet hatalomtól kapott aszmei utmutatás, a világ proletárjaitól érkező őszinte biztatás, a környező országok népeinek, egyszerű embereinek közvetlen segítségével.

- a tanácsköztársaság harcosainak nem sok lehetőségük volt arra, hogy a kevés tapasztalattal, de nagy akarással végrehajtott változtatások tanulságait összegezzék. a fegyveres intervenció, a belső osztályellenesség, s a velük egyhuron pendülő gyilkos gyűrűje szorult az első magyar munkáshatalom köré. a munkásosztályt, a dolgozó népet ismét béklyóba verték, kegyetlen sorsra ítélték. vezető forradalmi pártját föld alá kényszerítették, a szakszervezetek irányításába visszakerültek a jobboldali vezetők. de a munkásság szívét nem tudták meghódítani, a szervezett dolgozók megőrizték 1919 emlékét, s nem feledték a munkásegység erejét. a magyar munkásság mindvégig megőrizte osztályharcos szemléletét, s az ország felszabadulása után másodszor is harcra indult az immár győztes szocialista forradalom megvívásáért.

/ folyt.köv./

10.41/-s

- 14 -

1045/120
1130 Dm

bb 17. / tudományos ülészek.... 2. folyt./-s

a megnyitó után három előadás ismertette a szakszervezeteknek a tanácsköztársaságban betöltött helyét, szerepét és tevékenységét. a szakszervezetek a szocialista forradalom előkészítésének időszakában címmel Képes Ernő, a párttörténeti intézet tudományos főmunkatársa tartott tájékoztatót; a szakszervezeti vita a tanácsköztársaságban című konferenciátumot Kende János, a párttörténeti intézet tudományos munkatársa tartotta; a szakszervezetek a tanácsköztársaság gazdasági irányításában című témát Teleki Éva, a szakszervezetek elméleti kutatóintézetének tudományos munkatársa dolgozta fel és terjesztette elő.

a vitában több hozzászólás hangzott el. az ülészek csütörtökön folytatja munkáját./mti/

bb 18. magyar delegáció utazott észak-európába

t al/gg he bh

1969. április 9.

asztalos Lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével, s több külkereskedelmi szakember részvételével szerda reggel delegáció utazott észak-európába.

mint a miniszterhelyettes elmondotta, a látogatás célja, hogy feltárják az export fokozásának, és az ipari kooperáció bővítésének lehetőségeit. utjuk első állomása Finnország lesz, ahol azoknak a vállalatoknak a vezetőivel tárgyalnak majd, amelyekkel magyar vállalatoknak már kapcsolatuk van, illetve, ahol kilátás van ilyen kapcsolatok létesítésére. ezután Svédországba látogatnak, itt is tárgyalnak több vállalattal, eleget tesznek a svéd iparügyi államtitkár, továbbá az Ericsson cég korábbi meghívásának is. e céggel a budavox külkereskedelmi vállalat, illetve a betoiannisz gyár nemrég szerződést kötött licenc vásárlásáról. most a magyar delegáció tanulmányozza majd a svéd vállalat munkáját, megismerkedik legújabb termékeivel, s szóba kerülnek majd az együttműködés további elmélyítésének kérdései is.

svédországból dániába utaznak, ahol ugyancsak több vállalatot, köztük a danfos céget is felkeresik./mti/

- 15 -

10.47/szb

1050/120
1130 Dm

bb 19. begyűjtötték a salgótarjáni kohászati üzemek új földgáztüzelésű hőkezelőkemencéjét

vid/ká bh -cz

1969. április 9.

a tüzeléstechnikai kutatóintézet szabadalma alapján két automatizált hőkezelő kemencét épített a salgótarjáni kohászati üzemek. az egyik hőkezelő kemence az ugynevezett kugel-lágyítóüzemben már elkészült, a másikat amelyik a rudvasüzemben épül május végén adják át. mindkét kemence automatizált, földgáztüzelésű, a kemencéket előregyártott panelekből állították össze. ez azzal az előnnyel jár, hogy meghibásodás esetén nem kell az egész kemencét lebontani, a hőkezelő kemencék adagolását is gépesítik, a kugel-lágyítóüzemben épült kemencét alapos műszaki ellenőrzés után szerda délelőtt melegüzemi próbára fogták: bekapcsolták a földgázadagoló automatát, begyűjtötték a kemencét és megkezdődött az elsőként beadagolt huzalkötegek hőkezelése. /mti/

bb 20. 40 tonna jugoszláv szénsav zala megyének

vid/ká bh -cz

1969. április 9.

a szomszédos jugoszláviai muraszombati kik pomurka cég és az általános fogyasztási és értékesítő szövetségek zala megyei szövetsége között eredményes kereskedelmi kapcsolatot alakult ki az árucsere egyezmény alapján 40 tonna szénsavat szállított a jugoszláv cég zala megyébe. az első 4,5 tonnás szállítmány szerdán érkezett meg zalaegerszegre. a meszöv díjbátlet egyenlítő ki a tartozást. /mti/

bb 21. vetik a kukoricát somogyban

vid/ká bh -cz

1969. április 9.

a húsvéti ünnepek után benépesültek a somogyi bankák: teljes erővel folytatódott a tavaszi mezőgazdasági munka. az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek határában készítik a magágyat, ültették a burgonyagumókat, vetik a tavaszi takarmánykeveréket, a borsót és a cukorrépát. szerdán elsőnek a lánodi állami gazdaság nagykereskedési kerületében hozzáláttak a kukorica vetéséhez is. a gazdaság több mint 2500 holdon termeszt kukoricát és ebből 1400 holdon jugoszláv hibridfajta kerül a földbe. /mti/

- 16 -

11.07 bh

108 Mo
1130 Du

bb 22. az ipari, javító és kommunális szolgáltatás helyzetéről tárgyalt a szakszervezetek vas megyei tanácsa

vid-ka szb -cz

1969. április 9.

vas megye ipari, javító és kommunális szolgáltatásának helyzetét vitatta meg szerdai ülésén szombathelyen, a szakszervezetek vas megyei tanácsa. a megyében 1960-ban 129 millió, 1968-ban pedig 214 millió forint volt a javító-szolgáltatás munkáértéke. a fejlődés ellenére azonban még sok a tennivaló. a tanácsülés többek között megállapította: helyenkint a javítási igényeket nem tudják kielégíteni, hiányoznak a szolgáltatáshoz szükséges anyagok, alkatrészek. az anyagellátásnál minőségi és árproblémák jelentkeznek. célszerű lenne a szolgáltatási árak felülvizsgálata.

a kisiparosok jelentős szerepet vállalnak a javítási, szolgáltatási munkában, műhelyek azonban általában elavultak, korszerűtlenek. indokolt - hitel, vagy adókedvezmény útján - beruházásaik támogatása.

a tanácsülés az ipari-, javító és kommunális szolgáltatás fejlesztése érdekében több határozatot hozott. /mti/

bb 23. tanácskozás a munkaerő-vándorlásról

t ma/ szb -cz

1969. április 9.

szerdán a magyar tudományos akadémián tanácskozást tartottak a munkaerő-vándorlás kérdéseiről. nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes bevezetője után mód aladárné, a statisztikai hivatal főosztályvezetője előadásában a munkaerőhullámzásának néhány jellegzetes vonását ismertette, majd gyakorlati szakemberek, minisztériumi főosztályvezetők, vállalatvezetők és munkapszichológusok tartottak előadásokat a fluktuáció hatásáról a termelékenységre, elemezték a munkaerő-vándorlás szociológiai, jogi, munkapszichológiai, személyiséglélektani és lélekegészségügyi vonatkozásait, okait. /mti/

- 17 -

11.15/ju

1130 Du

bb 24. magyar kohó- és gépipari delegáció utazott moszkvába

t sl/gk-ju ie -cz

1969. április 9.

györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével szerdán kohó- és gépipari delegáció utazott moszkvába, a kgm és a szovjet traktor- és mezőgépipari minisztérium közös munkacsoportjának ülésére.

mint györgy gyula elmondotta, megtárgyalják a műszaki-tudományos együttműködés 1969-1970. évi terveit s döntenek azok jóváhagyásáról. napirendre kerül az 1971-75 közötti műszaki-tudományos együttműködés, s ugyamerre az időszakra a gazdasági együttműködés terveinek egyeztetése is. mindkét fél számára hasznos, ha a következő öt éves tervidőszakban jelentősen tovább fokozzuk a kooperációt, a traktorok, a mezőgazdasági gépek gyártásának szakosítását. a kgm elképzelései szerint mindkét fél számára kedvező volna, ha kölcsönösen szállítanánk egymásnak traktor-részegységeket ezenkívül szakosítanánk mindeketül a zöldség-, a gyümölcs-, a szőlőművelő gépek és az állattenyésztésben használatos gépek gyártását.

- a most sorra kerülő tanácskozás az együttműködés fejlesztésének egy láncszeme - mondotta a miniszterhelyettes - a kohó- és gépipari minisztérium ugyanis távlati terveinek előkészítéseként eddig a szovjetunió 14 minisztériumával tartott hasonló megbeszéléseket. valamennyi igen hasznosnak bizonyult terveink kidolgozásához, a műszaki-tudományos együttműködés elmélyítéséhez. /mtl/

bb 25. ruházati szakszervezetek nemzetközi szemináriuma budapesten

t szz/mm je bh -cz

1969. április 9.

a magyar ruházati dolgozók szakszervezetének airmási-téri székházában - amely 60 éve ad otthont a szakma szervezett dolgozóinak - szerdán nemzetközi szakszervezeti tanácskozás kezdődött 11 ország szakszervezeti küldötteinek részvételével. a szovjet, lengyel, csehszlovák, ndk-beli, román, jugoszláv, bolgár, olasz, francia, dán és a vendéglátó magyar szakszervezetek képviselői három napon át tanácskoznak a ruházati szakma dolgozóinak munkakörülményeiről, helyzetéről, egészségének fokozottabb védelméről.

/folyt. köv./

- 18 -

11.35 bh

11.40
12.30 Dm

bb 25. / ruházati ...1. folyt./ bh

varga józsef, a magyar ruházatiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára nyitotta meg a három napos szemináriumot. elmondotta, hogy a textil-, ruházati-, bőr-, és szőrmeipari dolgozók szakszervezeteinek nemzetközi szövetségéhez tartozó ruházati szakszervezetek egy korábbi berlini tanácskozáson határozták el a szeminárium összehívását. a tanácskozást azt teszi időszerűvé, hogy a szakszervezeteknek kiemelten kell foglalkozniuk a korszerű technológiák alkalmazása, az új munkaszervezés, az újfajta anyagok felhasználása következtében felmerülő problémákkal. ezek ugyanis az iparágban általában 80 százalékban foglalkoztatott nők munkakörülményeit döntően befolyásolják. károsan hathatnak a szervezetre és az idegrendszerre.

éppen ezért a szeminárium előadásainak fő témája a munkavédelem. renato lenzi olasz professzor előadásának címe: a munkahely és a munkakörülmények befolyása az emberi tevékenységre, varga józsef, a magyar ruházatiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára a műszaki textilipar feldolgozásánál előforduló vegyszerártalom elleni védelemről, vaclav brejcha, a csehszlovák textil-, ruházati-, bőr-, és szőrmeipari dolgozók szakszervezete központi bizottságának elnöke a dolgozók egészségvédelmének néhány speciális kérdéséről számol be.

a megnyitó után pesti ernő, a könnyűipari miniszterhelyettes üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

részvesz a budapesti tanácskozáson horst stermann a genfben működő nemzetközi munkaügyi hivatal elnöke és képviselteti magát a szakszervezeti világszövetség is. /mtl/

- 19 -

11.45 bh

11.50
12.30 Dm

bb 26. életbe lépett a budavox, a bhg és a szir posta szerződése - magyar közreműködéssel korszerűsítik sziria távbeszélőhálózatát

1 sl/j je bh -cz

1969. április 9.

a budavox híradástechnikai külkereskedelmi vállalat, a beloiannisz híradástechnikai gyár és a szir posta vezetői szerződést irtak alá, amelynek értelmében a két magyar vállalat közreműködik sziria távbeszélőhálózatának korszerűsítésében. sziriában egységes távbeszélőhálózatot akarnak létrehozni, hogy tárcsázással a legtávolabbi vidékek is közvetlenül hívhassák egymást, mivel azonban az elmúlt évtizedek folyamán többféle, egymástól eltérő típusú telefonközpontot helyeztek üzembe, olyan berendezéseket, áramköröket kell közbeiktatni, amelyek a különbségek ellenére is lehetővé teszik a távtárcsázást. a szir posta ilyen berendezéseket rendelt magyarországtól, s egyben felkérte a magyar vállalatokat, hogy a szereléshez is küldjenek sziriába szakembereket.

a berendezéseket három év alatt szállítják, s ezeknek értéke eléri a 245.000 angol fontot. ezenkívül a helyszíni munkáért még további 375.000 sziriai fontot fizet a szir posta. a berendezések első tételét az idén szállítja a budavox, illetve a bhg. mivel a sziriai egységes telefonhálózatához szükséges berendezések, áramkörök előállításához részletesen ismerni kell az ottani telefonközpontok pontos műszaki adatait, a beloiannisz gyár műszaki szakembereket küldött a helyszínre, akik folyamatosan ismertetik műszaki tanulmányaik eredményeit. az eddig összegyűlt adatok alapján a magyar gyár már megkezdte a gyártás előkészületeit.

a magyar nemzeti bank most értesítette a budavoxot, hogy a szir posta átutalta a gyártás megkezdéséhez szükséges előleget, s ezzel hivatalosan is életbe lépett a magyar vállalatok és a szir posta közötti szerződés./mti/

11.55 bh

12⁰⁰ 12³⁰ Dm

- 20 -

bb 27. négyszázötven vagon halat helyeztek ki a tógazdaságokba

1 jf/gg je bh -cz

1969. április 9.

már most tavasszal megállapítható: jónak ígérkezik az őszi halellátás -erre lehet következtetni a halgazdaságokból érkező jelentésekből. a halgazdasági egyesüléshez tartozó 24 vállalatnál márciusban és április elsőnapjaiban összesen 450 vagon halat helyezték ki a tavakba. a 29.000 holdon gazdálkodóüzemek az elmúlt évinél 50 vagonnal több halat bocsátottak „szabadon”, ezekben a hetekben. a számítások szerint így összesen 1200 vagon áruhalat tudnak majd értékesíteni.

a kihelyezett állomány legnagyobb része ponty, ennek egy része később tenyésztanyagként jön majd számításba. az üzletekben egyre nagyobb az érdeklődés a jóízű növényevő halak iránt. ezért a halgazdaságokban a tavalyi mennyiségkét-szeresének a tenyésztésére vállalkoztak. az idei tavaszon 50 vagon busát és amurt helyeztek a tavakba. a halgazdaságokban befejezéshez közeledik a tavak feltöltése és április közepére mindenhol rendbehozzák a műszaki berendezéseket is./mti/

-.-

bb 28. megalakult az mtesz szolnok megyei szervezete - kiss árpád előadása szolnokon

vid/kz ká bh -cz

1969. április 9.

megyei műszaki aktivát rendezett szerdán szolnokon az mszmp szolnok megyei bizottsága. a rendezvényen kiss árpád miniszter az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke tartott előadást a középtávu műszaki fejlesztési célok megvalósulásáról, a következő tervidőszak és a 15 éves távlati terv műszaki fejlesztési koncepcióiról. a megye több mint hat-ezer ipari és mezőgazdasági szakembere tevékenységének koordinálására, üzemi és társadalmi munkájának szervezett fejlesztésére megalakították a műszaki és természettudományi egyesületek szolnok megyei szervezetét./mti/

-.-

- 21 -

12.40 bh

12⁴⁵ 12³⁰ Dm

bb 29 . időjárásjelentés

tm bh

1969. április 9.

a meteorológiai intézet jelenti április 9-én, szerdán
13 órakor:

hideg éjszaka

a kelet-európai anticiklon megerősödésével száraz földünk időjárásában hőmérsékletileg két különállószelet alakult ki. a róma-budapest-varsó-stockholm vonaltól nyugatra az évszakhoz képest tavaszias, meleg volt az idő. a hőmérséklet napközben franciaországban és németországban több helyen meghaladta a 20 fokot. ugyanakkor az említett vonaltól keletre a rendkívül hideg, száraz levegő hatására a nappali felmelegedés a több órás napsütés ellenére is csak néhány fokkal haladta meg a 0 fokot, sőt helyenként alatta is maradt. hazánkban kedden derült, száraz idő volt. a 10-12 órás napsütés hatására a hőmérséklet napközben északon 14-17, máshol 17-20 fokig emelkedett. az éjszakai lehülés északon fokozódott, itt helyenként mínusz 1-5, az ország többi részén, plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a napos, száraz idő, a hőmérséklet 11 órakor 8-11 fok volt, 2.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 774 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: derült, száraz, az évszakhoz képest hűvös idő. mérsékelt, időnként élénkebb, északkeleti, keleti szél. hideg éjszaka. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4, plusz 1 fok között, északkeleten helyenként mínusz 5 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 9-14 fok között.

a duna vízállása ma reggel 318 centiméter./mti/

--

- 22 -

12.45 bh

12.50
14.40

bb 30. telépett a mozgó villamosról és meghalt

t fe/mm bh -cz

1969. április 9.

székely károlyné 70 éves nyugdíjas, a bajcsy zsilinszky ut és a nagymező utca kereszteződésében telépett egy mozgó 52-es villamosról. az idős asszony a szerelvény alá esett és a helyszínen meghalt.

popovics lászló 52 éves gépkocsivezető szentendrei lakos figyelmetlenül vezette a budapest és diósd közötti uton a 20-as akóv személyszállító autóbuszát és a járművel az árokba borult. a balesetnél dömsödi mihályné 32 éves jegykezelő érdi lakos súlyosan megsérült, az autóbusz 16 utasa könnyebb sérülést szenvedett. a rendőrség popovics lászlót őrizetbe vette./mti/

--

bb 31. halállal végződött a verekedés

t fe/mm bh -cz

1969. április 9.

lökőházán a művelődési ház előtt f. józsef 17 éves foglalkozás nélküli kétegyházi lakos előzetes szóváltás után tör-késsel többször megszurta nagy lajos 23 éves segéd munkást, aki életveszélyesen megsérült. a testvére segítségére siető nagy jános 18 éves segéd munkást is szívtájékon szurta, s a szerencsétlen fiatal ember sérüléseibe a helyszínen belehalt. a rendőrség f. józsefet előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

--

bb 32. darvas lászló

k sz/tm je bh cz

1969. április 9.

külföldi kereskedelmi miniszterhelyettes ausztriába utazott, hogy az államosított osztrák ipar vezetőivel tárgyaljon a magyar-osztrák vállalatok közötti együttműködésről és annak kiszélesítésének lehetőségeiről./mti/

--

- 23 -

13.05 bh

13.10

15.2

bb 33 . országos felsőoktatási nevelési konferencia debrecenben

vid/kz ká bh -cz

1969. április 9.

szerdán a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem aulájában megkezdődött a II. országos felsőoktatási nevelési konferencia. a tanácskozás megnyitó ülésén résztvett vajó péter, a kisz központi bizottságának titkára, karakas lászló, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, dr. ács istván, a debreceni városi tanács vb. elnöke, bartha jános, a hajdu-bihar megyei tanács vb. elnökhelyettese. megjelentek a konferencián a felsőoktatási intézmények vezetői és az intézmények hallgatóinak képviselői, a szakminisztériumok oktatási főosztályainak küldöttei.

a plenáris megnyitóülésen dr. kónya istván, a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem oktatási rektorhelyettese üdvözölte a megjelenteket. ezt követően két főreferátum hangzott el. dr. kahulits lászló, a művelődésügyi minisztérium felsőoktatási főosztályának vezetője hazánk felsőoktatási intézményeinek fejlesztéséről tartott előadást, dr. rapcsák andrás, a kossuth Lajos tudományegyetem rektora pedig a hallgatók részvételét elemezte a szocialista nevelőtevékenység kialakításában.

a két főreferátum után számos hozzászólás hangzott el. csütörtökön tudományegyetemi, műszaki, agrár, orvosegyetemi, pedagógusképző intézményi, és művészeti főiskolai szekciókban folytatódik a tanácskozás. /mti/

--

bb 35. a mult évi gazdálkodás eredményeiről, tapasztalatairól tárgyalt a termelőszövetkezetek országos tanácsa

kf/-s ie bs

1969. április 9.

szerdán reggel a gellért szállóban megkezdődött a termelőszövetkezetek országos tanácsának kétnapos ülése, amelyen a zárószólamások tükrében értékelik a termelőszövetkezeti gazdálkodás tavalyi eredményeit, s megjelölik a tsz mozgalom fejlesztése szempontjából legfontosabbnak ítélt tennivalókat.

a tanács ülésén részt vett dr. erdei ferenc, az országos szövetkezeti tanács elnöke, dr. molnár frigyos, a szövosz elnöke, ferenczi tiber, az okisz elnökhelyettese, kazareczky kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, papp Lajos miniszterhelyettes, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, hont jános, az országos tervhivatal elnökhelyettese. szabó istván, a tot elnöke a részletes írásos előterjesztést szóban kiegészítve felhívta a figyelmet a termelőszövetkezeti mozgalom időszerű kérdéseire, feladataira.

/ folyt.köv./

14.05 bh

- 24 -

bb 35./ a mult évi gazdálkodás... 1. folyt./-s

a termelőszövetkezetek mezőgazdasági termelése a mult évben - a kedvezőtlen időjárás, az állatbetegségek és egyéb nehézségek ellenére - kielégítően alakult, az országos átlagnál jóval nagyobb mértékben, 4-5 százalékkal növekedett. a növénytermesztésben éreztette leginkább káros hatását a kedvezőtlen időjárás, s emiatt a termelési érték csak megközelítően az előző évi szint körül alakult. az állattenyésztés brutto termelési értéke 13 százalékkal emelkedett. a tsz-ek szarvasmarhaállománya - eltérően az egyéni kisüzemi, a háztáji, valamint az állami gazdaságokétól - tovább nőtt; az év végén 70 000-rel volt nagyobb, mint egy esztendővel korábban. a tehénállomány viszont tizenkétezerrel csökkent, s akárcsak másutt, csökkent a sertésállomány, ezen belül sajnálatosan erősen megfogyatkozott a kocaállomány is.

a közös gazdaságok az előző évnél 12 százalékkal több mezőgazdasági terméket adtak az állami és szövetkezeti kereskedelemnek. a vágóállatok és az állati eredetű termékek felvásárlása együttesen 30 százalékkal, ezen belül a vágómarháé, 43 százalékkal a vágósertésé 21 százalékkal emelkedett. baromfiból 17 százalékkal, tejből 36 százalékkal többet adtak a szövetkezetek az állami kereskedelemnek, mint egy évvel korábban. a tsz értékesítési eredmények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a mezőgazdaság kielégítette a hazai piac igényeit és segítette a mezőgazdasági export előirányzat némi túlteljesítését.

a számszerű eredmények alapján a beszámoló megállapította, hogy a gazdaságirányítás reformja során hozott intézkedések mind a termelésre, mind az értékesítésre serkentőleg hatottak, az ösztönzők nyomán a népgazdasági érdek és az üzemek elhatárolása általában talákozott. ezt igazolják egyébként az 1968/1969. évi szerződéskötések is. a központilag előirányzott mennyiségre, illetve területre már február végén csaknem teljes egészében leszerződtek a termelőszövetkezetek. vágómarhából 22, hizott sertésből 18, baromfiból 38, tejből 18 százalékkal nagyobb mennyiségre szerződtek, mint az előző év azonos idő szakában. kenyérgabonából 13 százalékkal, borból 35 százalékkal nagyobb a leszerződött mennyiség, s meghaladja az éves előirányzatot. kisebb-nagyobb elmaradás van viszont egyebek között az étkezési burgonya, a dohány, a napraforgó, a rostnövények, a friss zöldségfélék, továbbá a vemhesüsző és a liba szerződéskötésénél. a tavalyihoz képest csökkent a cukorrépa, a sörárpa, és a fűszerpaprika szerződéses területe, ez azonban a felvásárlás kisebb igényeivel függ össze.

/ folyt.köv./

- 25 -m

14.13 bh

14.13
15.02

bb 35./ a múlt évi gazdálkodás... 2. folyt./-s

az új gazdaságirányítási rendszer következtében javult a szövetkezetek önálló, vállalatszerű gazdálkodása. a termelőszövetkezetek korábban már létrehozták a termelés folyamatos-ságához szükséges alapok 80-90 százalékát, így vált lehetővé, hogy 1968-ban 53-54 milliárd forint értékű termelésüket mind-össze 5 milliárd forintnyi - az év közben már vissza is fizetett - rövidlejáratu hitellel valósították meg. többszáz termelőszövetkezet már hitel igénybevétele nélkül gazdálkodott. a termelőszövetkezetek tavalyi bruttó jövedelme 22 - 22.1 milliárd forint. a szövetkezeti törvényben rögzített fogyasztási és felhalmozási arány követelményeinek a szövetkezeteknek csak egy kis része nem tudott eleget tenni. az országosan kedvező jövedelmi helyzetben belül mintegy 80-90 üzem - főleg a gazdasági reform intézkedései által kedvezőtlenül érintett és ezekre kellően fel nem készült, valamint a nagyobb elemi kárt szenvedett szövetkezetek - 80 - 100 milliós veszteséggel zárt. a termelőszövetkezetek jövedelmefelhasználási döntései nagyjából a központi elképzeléseknek megfelelően alakultak, többségük a felhalmozási és a részesedési alapot megfontoltan, arányosan növelte. a tsz-ek minegy 4.4 - 4.5 milliárd forintos fejlesztési alapot képeztek; 15.8 - 16 milliárdos részesedési alapjuk mintegy 14-16 százalékkal magasabb az előző évinél. a közös gazdaságokból származó személyi jövedelmek között változatlanul nagyok a szóródások, az összes dolgozó tagok csaknem felének évi jövedelme 10 000 forint alatt van. a kiemelkedően gazdálkodó szövetkezetek tagjainak magasabb keresete a valóságnál kedvezőbb színben tünteti fel az egész parasztság jövedelmét.

a beszámoló részletesen foglalkozott a szövetkezeti beruházások kérdéseivel, gondjaival. egyebek között megállapította, hogy a hiteligényléseknél kialakult verseny nem mindig egészséges. a szövetkezetek egy része lehetőségeit meghaladó erőfeszítésre kényszerül, szükséges beruházásának megvalósítása érdekében kénytelen lehetőségeinél rövidebb határidőt vállalni, a kedvezőtlen adottságu termelőszövetkezetek pedig szinte számba sem jöhetnek a hiteligénylési versenyben. a termelőszövetkezetek 1968-ban igényeiknél jóval kisebb, összesen 5-7 milliárdos beruházást valósítottak meg, építkezéseiknél azonban az áremelkedés következtében az új férőhelyek száma nem emelkedett a beruházott összeggel arányosan. az idén megközelítőleg a tavalyival azonos vállalati beruházásra lehet számítani, ami nem kielégítő azért sem, mert az igények az állattenyésztés korszerűsítésében a nagyüzemi, s nagy összegbe kerülő tenyésztő-telepek kialakítását követelik meg.

/ folyt. köv./
14.28/-s

- 26 -

M³⁰
15

bb 35./ a múlt évi gazdálkodás... 3. folyt./-s

külön szólt a beszámoló a kedvezőtlen adottságu termelőszövetkezetekről. ilyen körülmények között gazdálkodik ugyanis a szövetkezetek egyharmada, s többségük folyamatos pénzügyi támogatásra szorul. a gazdaságirányítás új rendszerében ezek a szövetkezetek néhány vonatkozásban az eddigieknél is hátrányosabb helyzetbe kerültek.

a beszámoló után megkezdődtek a felszólalások.

/ folyt. köv./

bb 34. addig jár a korszak a kutra... - lebuhtak a csempészek
i fe/gk bh -cz
1969. április 9.

a budapesti rendőrfőkapitányság a vizsgálatot befejezte - az előzetes letartóztatásban lévő - jankovics jovan 35 éves jugoszláv állampolgár és három társa ellen devizagazdálkodás szabályait sértő bűnügyben.

jankovics és felesége tavaly augusztus 19-én érkezett budapestre. az ibusz utján egy népszínház utcai lakásban kaptak szobát. mindössze három napot töltöttek a magyar fővárosban, majd bécsbe utaztak, s onnan még aznap vissza is tértek. bőröndjeikben szivarokabátokat, harisnyákat, pulóvereket, zsebrádiókat, golyóstollakat és egyéb holmikat hoztak magukkal. a csempész-páros ezt követően hasonló céllal több ízben tett néhány órás bevásárló utat bécsbe. visszatérük után a keleti-pályaudvaron és környékén, valamint a népszínház utcai lakásban árusították a vámmentesen behozott árut. a csempészesszel szerzett pénzt jankovicsék cipőjük talpában elrejtve vitték ki bécsbe.

hazatérve jugoszláviába rokonaiknak - a 27 éves jankovics ljubicianak és a 29 éves jankovics karolj autóbuszvezetőnek beszámoltak a „kedvező”, kereseti forrásról. tavaly novemberében már mindketten bekapcsolódtak az üzletbe, ők is a népszínház utcai lakásban szálltak meg és sűrűn megfordultak bécs és budapest között.

a vizsgálat során kiderült, hogy jankovics jovan és felesége 1968 augusztusa és 1969 februárja között negyven, jankovics ljubica tizenhat, karolj pedig hat alkalommal csempésztett árut bécsből. a vámhatóság megkerülésével mintegy 270 ezer forint belföldi értékű árut csempészttek az országba. a házkutatás során a népszínház utcai lakásban is nagy mennyiségű árut találtak, illetve foglaltak le.

a fővárosi ügyészség üzérkedés és devizabüntett miatt vádiratot ad ki ellenük, s felelősségre vonják azt a négy magyar állampolgárt is - köztük a népszínház utcai lakás tulajdonosát - aki részt vett a csempészáru értékesítésében./mti/

-.-

- 27 -

14.45 bh

M³⁰
15

bb 36. a legfelsőbb bíróság hatályon kívül helyezte a szegedi járásbíróság megszüntető végzését a „boszorkány„-ügyben

k bc szb bs

1969. április 9.

mint ismeretes, csupity antalné, 64 éves asszonyt - volt ásoththalmi lakost - hebők istvánné és öt társa „boszorkánysággal„ gyanúsította, azzal vádolta, hogy egy fiatalember betegségét „megrontással„ idézte elő. éjszakai órákban a vádlottak csupityné lakására mentek, őt durván szidalmazták, veréssel és azzal fenyegették, hogy ha továbbra is „megrontja„ a fiatalembert, úgy felakasztják. az idős asszony ennek hatására kifutott a lakásából, majd 6 éves unokáját magához véve, a határos menekült. féltelmében férje is elhagyta a házat és csak a hajnali órákban merészkedtek vissza a lakásba.

a szegedi ügyészség a vádlottak ellen nem emelt vádat garázdaság miatt és azzal tette át az iratokat a járásbírósághoz, hogy közérdek hiányában nem vállalja a vád képviselését. e téves ügyészi indítvány folytán azután becsületsértés miatt indult meg a bírósági eljárás, amelyet a járásbíróság megszüntetett, miután csupity antalné és férje nem kívánták a vádlottak megbüntetését, illetve a magánvádat elejtették.

a legfőbb ügyész e döntés ellen törvényességi óvást emelt. ezt a legfelsőbb bíróság alaposnak találta: hatályon kívül helyezte a járásbíróság végzését és utasította a bíróságot, hogy az ügyet vádemelés céljából tegye át az ügyészséghez.

a legfelsőbb bíróság határozatában rámutatott: sem az ügyészség, sem a járásbíróság nem ismerte fel, hogy a vádlottak olyan magatartása látszik megállapíthatónak, amely bizonyítottság esetén nem becsületsértés, hanem több személy által elkövetett - három évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető - garázdaság bűntette. így a cselekmény nem is magánvádra üldözendő, és ezért a feljelentők vádelejtése folytán nem lehetett volna az eljárást megszüntetni.

a legfelső bíróság e határozata után az ügyészségnek módja van - a korábbi álláspontjától eltérően - garázdaság miatt vádat emelni. /mti/

--

14.48 bh

-28-

14.50
15. I

bb 37. tollüzem épül kecskeméten

vid-kz/mné/-s ká bs

1969. április 9.

tollüzem építését kezdték meg az országos baromfiipari vállalat kecskeméti gyárának telepén. a korszerű üzem évi termelési értéke eléri majd a 400 millió forintot. itt dolgozzák fel az országos baromfiipari vállalat összes gyárainak melléktermékét - a baromfitollat, disztollat is készítenek./mti/

--

bb 38. csehszlovák mezőgazdasági gépbemutató debrecenben

vid-kz/mné/-s ká bs

1969. április 9.

nagy érdeklődéssel kísért mezőgazdasági gépbemutatót rendezett szerdán debrecenben a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti kereskedelmi kirendeltsége, a motokov külkereskedelmi vállalat és az agrotroszt. százötven hajdu-bihar, szolnok és szabolcs-szatmár megyei szakember tanulmányozta csehszlovák mérnökök és szerelők összes tájékoztatója alapján többek között a zeter-család legújabb típusait, a rotációs fűkaszt, az automatikus burgonyaültetőt és az egyéb gépujdonságokat. /mti/

--

bb 39. automatikus hízaló falak sorozatban

vid-kz/-s ká bs

1969. április 9.

a tatali mezőgazdasági gépjavitó vállalatnál megkezdtek a sorozatgyártását azoknak az automatikus hízaló-falaknak, amelyek nagy előnye, hogy nemcsak az új, hanem a régi istállókban is alkalmazhatók. az első berendezések hízalóak számára készülnek. a takarmány az épületeken kívül elhelyezett tárolókból automatikusan jut az adagoló kocsihoz, amelyek gombnyomásra elindulnak a vályuk felett lévő pályán. végigterítik és közben meg is locsolják az eleséget. ha az adagoló kocsi kiürül, automatikusan visszamegy a takarmányosba és önműködően újból feltöltődik. elektromos időkapcsoló beiktatásával - emberi beavatkozás nélkül - a kívánt időben lehet „tálatni„ az állatoknak. az első hízaló-falakat még ebben a hónapban üzembe helyezik a mezőhegyesi állami gazdaságban. a tatali vállalatnál újabb hízaló-falak prototípusa is készül már. az idén 60 millió forint értékű ilyen berendezést gyártanak./mti/

--

- 29 -

14.55 bh

14.57
14.58

bb 40. megnyilt a pécs-baranyai műszaki propaganda hó-
nap

vid-kz szb bs

1969. április 9.

a pécs-baranyai műszaki propaganda hónap gazdag eseménysorozatot ünnepélyes külsőségek között nyitottak meg szerdán pécsen, a tudomány és technika hazának nagytermében. a nagyszámu érdeklődő előtt bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter tartott előadást „építésfejlesztés, városrendezési problémák,, címmel.

a tanácsok, a szakszervezet, a kisz, a tit és a mtesz helyi szerveinek négy évvel ezelőtti kezdeményezése a megye rangos rendezvényévé fejlődött: többtízezer érdeklődőnek teszi lehetővé, hogy megismerkedjék a műszaki-technikai fejlődés legújabb eredményeivel, azok gyakorlati alkalmazásának lehetőségeivel. a négy hét alatt százötven eseményre kerül sor pécsen és baranya más városaiban, nagyobb községeiben. előadások, szakmai viták, ankétok, tudományos ülésszak, tapasztalatcserék, termékbemutatók, műszaki tárgy vetélkedők, filmbemutatók egész sorát bonyolítják le. kerekasztal konferencián vitatják meg például pécs negyedik ötéves fejlesztési tervét. a mecseki ércbányászati vállalat műszaki klubja érdekes „házi,, programot állított össze. beszámolnak többek között az 1968. évi bányászati ujdonságokról, az uránipar fejlődéséről. országos rendezvénye is lesz a május 9-ig tartó műszaki propaganda hónapnak. ezidő alatt ülésezik pécsen a ii. országos építőipari gépészeti konferencia, továbbá itt lesz a iii. dunántúli vasutmérnöki tanácskozás is. /mti/

bb 41. gyémántkorongos kőszelatelő -házilag

vid/ kz/mné ká bh bs

1969. április 9.

érdekes és jövedelmező ujitást vezettek be a tardosi vörös márvány és a süttöi fehérmészke bányákban. házilag készített gyémántkorongos kőszelatelő gépet helyeztek üzembe. a gépek a fejtésnél keletkező közepes nagyságu kőtömböket szelatelik fel, s különféle méretű burkolólapokat készítenek ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a közületeken kívül a lakosság is hozzájusson a tetszetős márvány és mészkő burkolólapokhoz. évente mintegy 2 millió forint értékű kerül majd forgalomba. a szelatelő gépek házi gyártásával gépenként mintegy 300.000 devizaforintot takarítottak meg. /mti/

15.00/szb

- 30 -

1501 Luu'

1417

bb. 42. automata vasuti ellenőr

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1969. április 9.

szerdán bobán üzembehelyezték az első példányát annak a vasuti berendezésnek, amely gépi uton ellenőrzi a forgalmi szolgálattevő által szóban elrendelt váltóállítás helyességét. a szerkezetet a szombathelyi máv igazgatóság, valamint a távközlő- és biztosító berendezési fenntartási főnökség ujtási kollektívája konstruálta. elsőként a szombathelyi máv igazgatóság területén levő vonalak állomásait látják el vele. /mti/

bb. 43. gyermek- és ifjúságvédelmi hónap miskolcon

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

miskolcon, a szakszervezetek borsod megyei tanácsa székházában szerdán varga gáborné, a borsod megyei tanács vb elnökhelyettese megnyitotta a gyermek- és ifjúságvédelmi hónapot.

borsodban tíz nevelő- és gyógypedagógiai intézetben mintegy ezeregyszáz gyermek gyógyításával és nevelésével foglalkoznak. az intézetekben alkalmazott új módszerekről, valamint az eredményekről tartottak beszámolót a megbeszélésen résztvevő igazgatók, nevelők.

a következő napokban tízennégy nagyobb szabásu rendezvényre kerül sor - többek között miskolcon, ózdon, kazincbarcikán, sárospatakon, ahol a szellemi fogyatékos, illetve nehezen nevelhető gyermekek problémáit vitatják meg.

a megnyitó alkalmából a miskolci uttörőházban kiállítás nyílt a borsod megyei nevelő- és gyógypedagógiai intézetek szakköreiben készült játékokból, szemléltető eszközökből. /mti/

15.20/gy

1501 Luu'

1517

- 31 -

bb. 44. megújított apját

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

Antal János 47 éves tiszadobi lakos április 5-én erősen ittas állapotban tért haza lakására. az idült alkoholistá és izgága természetű ember utlagelni kezdte feleségét. tizennyolc éves sándor nevű fia - aki maga is alkohol hatása alatt volt - anyja védelmére kelt, s kérte apját, hagyja abba a verekedést. Antal János azonban fiát is megtámadta, földreterpette és ütlegelte. a fiú zsebkést rántott és 30 szurással megölte apját.

Antal Sándort a szabolics-szatmár megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte. az ügyben vizsgálatot indítottak./mti/

..

bb. 45. fojtogatással végződött az „ismerkedés”,

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

gengszter-stilust választott az ismerkedéshez két tatabányai fiatalember. Benke János 19 éves esztergályos és fiatalkorú társa - k.e. - fényes nappal a város egyik forgalmas utvonánán megtámadtak egy 16 éves lányt. a fiatalkorú k.e. az utmenti ligetes részbe vonzolta, s míg társa „falazott”, erőszakoskodni próbált vele, ütlegelte, majd fojtogatta.

a fiatal lányt szorongatott helyzetéből végül is a járőrök szabadították ki. a rendőrség a támadókat a lakosság segítségével elfogta. a bírói eljárás során mindketten azzal védekeztek, hogy nem akartak semmi rosszat, csupán meg szerettek volna „ismerkedni”, a lánnyal. az esztergomi megyei bíróság erőszakos nemzeti közönség kísérletéért Benke Jánost és fiatalkorú társát jogerősen 3-3 évi szabadságvesztésre ítélte, s 4 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától./mti/

..

bb. 46. negyvenmillió forint a vízgazdálkodás fejlesztésére bácskiskun megyében

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1969. április 9.

Szerdán kiskörösön ülésezett az alsódunavölgyi vízgazdálkodási társulatok területi választmánya. a testülethez tartozó öt vízgazdálkodási és tizenöt vízmű társulat munkáját értékelték.

/folyt. köv./
15.35/gy

- 32 -

1541. zeli
1548

bb. 46. / negyvenmillió.... folyt./ gy

e társulatok - mint rámutattak - együttesen csaknem egymillió holdnyi terület vízgazdálkodási feladatait látják el. megalakulásuk óta tavaly végezték a legeredményesebb munkát. kétszázhar-

minnyolc

kilométerrel növelték a belvízgyűjtő hálózatot, korszerűsítették a régi csatornarendszereket, s ezzel újabb 68 000 hold vízenyős területet tettek alkalmassá mezőgazdasági művelésre. felújították az árvédelmi célokat szolgáló ugynevezett nyári gátakat, mintegy 10 kilométeres szakaszon pedig új gátakat építettek. a mezőgazdasági üzemeknek 10 millió köbméter öntözővizet szolgáltatottak. a társulatok az idén több mint 40 millió forintot költenek a vízgazdálkodás fejlesztésére.

a tanácskozás második részében megválasztották az országos választmányi ülés küldötteit./mti/

..

bb. 47. kikeltek az első kiscsácnok

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1969. április 9.

kibujtak tojásaikból az első kiscsácnok a mezőhegyes állami gazdaság keltető telepén. a nagyüzem, amelynek erdészetét minden évben sok külföldi vadász keresi fel, az idén összesen 25 000 kiscsácnak keltet mesterségesen. nyolchetes korukig védett helyen tartják őket, aztán egy részüket szabadon engedik, más részüket pedig külföldön értékesítik. a keltetés az idén a szokottnál korábban kezdődött, s mivel az időjárás nem méltányolta ezt az igyekezetet, az első kiscsácnok infralámpák alatt melegednek./mti/

..

bb. 53. a békés megyei képviselőcsoport ülése

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja szerdán békéscsabán az országgyűlés plénumának, bizottságainak és területi csoportjainak elmúlt évi munkájáról tárgyalt. megállapították többek között, hogy a békés megyei képviselőcsoport 1968. évi feladatait teljesítette, s munkájában eredményesen hasznosította más megyék tapasztalatait is. a továbbiakban a képviselők megtárgyalták 1969. évi munkatervüket./mti/

1548 zeli

..

1617

- 33 -

bb. 48. halálos baleset

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

a nagykálló-~~szeged~~ vasútvonal, valamint az ujfehértó-nyiregyházi 4-es számú országos főútvonal kereszteződésében kettős halálesetet okozott a gondatlan sorompóőr. a vasútvonalon egy mozdony közlekedett, s ebben az időben ért a sorompóval el látott vasuti átjáróba motorkerékpárjával dr. enyedi józsef, mándoki körorvos és felesége. a sorompó nyitva volt, mert bihari józsef sorompóőr elfeljtette lezární. a motorkerékpár nekiüt-között a mozdonynak és utasai életüket veszítették.

a gondatlan sorompóőrt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, s az ügyben vizsgálatot indított./mti/

..

bb. 51. szellemi és sportvetélkedő orosházán táncsics mihály emlékére

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

az újratelepítésének 225. évfordulóját ünneplő orosházán száz évvel ezelőtt választották országgyűlési képviselővé táncsics mihályt. a kettős jubileum jegyében kezdődött meg szerdán az ország négy - táncsics mihály nevét viselő - középiskolájának szellemi és sportvetélkedője az orosházi gimnáziumban. a résztvevő mintegy száz kaposvári, kishéri, siklósi és orosházi gimnazista táncsics korának történelméből, magyar irodalmából és hazánk gazdaságföldrajzából mérte össze tudását az első napon. a szellemi vetélkedő legjobb csapatának díja a vendéglátók által alapított táncsics-vándorkupa, az egyes témakörök első helyezett diákjai pedig aranykoszorus táncsics-jelvényt kapnak. csütörtökön a sportpályán ötpróba-versenyyel folytatódik a küzdelem.

a táncsics gimnáziumok barátságos vetélkedőjét kétévenként rendezik meg. legközelebb a kaposvári táncsics mihály gimnázium látja vendégül az orosházi, a kishéri és a siklósi diákokat.
/mti/

..

1602 Zeli

1612

- 34 -

bb 49. elektronikus vezérlést kapott a miskolci harangjáték

vid/fm/um ká bs

1969. április 9.

először az 1940-es években szólalt meg a 16. században épült avasi műemléki „óratoronyban”, a harangjáték, amely negyedóránként más és más dallamot játszott, minden egész órában pedig „elkongatta”, az időt.

a felszabadulás után helyreállított harangjáték egy ideig a város idegenforgalmi nevezetessége volt - majd elromlott. javítása mintegy 170 ezer forintba került volna. a miskolci finommechanikai vállalat egyedi gyártó üzemének tizenegy elektroműszerésze vállalta, hogy társadalmi munkában megjavítják és fel is szerelik a harangjátékot.

a fiatalok csak a „dallam-szerkezetet”, hagyták meg a régi készülékből, s saját maguk által konstruált és kivitelezett elektronikus vezérlésű berendezést szereltek hozzá. a munka első részével elkészültek, és szerdán újra megszólalt - egyelőre még csak a műhely udvarán - a csaknem 500 óra társadalmi munkával „korszerűsített, harangjáték,,.

az elektronikus vezérlésű szerkezetet május 1-re szerelik fel az avasi toronyba. /mti/

..

bb 50. fesztivál-hangversenyek debrecenben

vid/fm/um ká

1969. április 9.

szerdán megkezdődtek a zeneiskolai kamarazenekarok debreceni fesztiváljának hangversenyei. az aranybika épületének bartók - termében délelőtt a budapesti iii. kerületi, a miskolci, a karcagi, az orosházi és a hajduböszörményi, délután pedig a budapesti iv. kerületi, a ceglédi, a dunaújvárosi, a komlói és a szombathelyi iskolai kamarazenekar bemutatójára került sor. a veszprémi és a salgótarjáni zeneiskolák vonószenekeara a debreceni bányai julia ének - zene tagozatu általános iskolában ifjúsági hangversenyt adott, berettyóújfaluban pedig a szarvasi és az orosházi kamarazenekar szerepelt. ugyancsak szerdán kezdődtek meg a debreceni kodály zoltán zeneművészeti szakiskolában az országos szak-középfiskolai hegedű-gordonka versenyek is./mti/

..

- 35 -

16.05/um

1610 Zeli
1612

b.b.52. tűzrendészeti hónap tolna megyében

vid-fm/ká/gy/bs

1969. április 9.

a gyermekek által okozott tüzek megelőzése céljából tolna megyében tűzrendészeti hónap kezdődött. a tolna megyei tűzrendészeti parancsnokság 12 év statisztikai adataiból megállapította, hogy a megyében ezidő alatt keletkezett csaknem 1 700 tüzeset egynegyedét játszó gyerekek - zömmel fiúk - okozták. áprilisban megbeszerte felvilágosító előadásokon, filmvetítéseken, szülői értekezleteken, osztályfőnöki órákon, kiállításokon, továbbá gépkocsira szerelt hangszemondók útján hívják fel a gyermekek és a szülők figyelmét a tüzzel való játék veszélyeire. ugyancsak szerdán a szekszárdi múzeumban megnyitották a tolna megyei tűzrendészeti vándorkiállítást./mti/

..

bb. 54. haematológus tanácskozás az akadémián

t ms/gk/gy/bs

1969. április 9.

szerdán a magyar haematológiai társaság rendezésében háromnapos tudományos tanácskozás kezdődött a magyar tudományos akadémián. a tanácskozás a fibrinolízis, vagyis a véralvadás világszerte erősen kutatott problémával foglalkozik. a fibrinolízis központi szerepet játszik az érrendszer betegségeiben és a velük szervesen összefüggő trombo-embóliás /vérrögképződéssel járó/ megbetegedésekben. a trombo-embólia ellen kidolgozott véralvadás-gátló szerek, az ugynevezett anticoagulánsok jelentősége igen nagy, ezek azonban nem oldják meg teljesen a kérdést, mert csak a trombozís vagy embólia megelőzését szolgálják, ha azonban a vérrög létrejött, nem bírják feloldani. a jövő útja a megelőzésen túl a gyógyítás, ezért keresnek világszerte olyan szereket, amelyek feloldják a trombuszt vagy embolust. ma már kiváló készítmények vannak az orvostudomány birtokában, de sok még a megoldandó probléma is. főleg olyan szerek előállításáért folyik nagy erővel a kutatás, amelyeknek nincsenek nem kívánatos mellékhatásai és a kezelés nem jár szövődeményekkel.

ezeket a nagyon időszerű kérdéseket nagyszámu magyar, valamint csehszlovák, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, osztrák és szovjet szakemberek vitatják meg.

/folyt. köv./

- 36 -

1610 belé
17 40/2

bb. 54. / haematológus..... folyt./ gy

a bevezető referátumot dr. pálos lászló adám, az orvostovábbképző intézet professzora tartotta, amelyben a fibrinolízist, mint élettani és kórélettani folyamatot világította meg. a további bevezető előadások a trombolitikus /vérrögoldó/ kezelés problémáiról, a különböző készítmények alkalmazásáról és értékeléséről, a helyes adagolásról és a laboratóriumi ellenőrzésről szóltak. az első napi tanácskozás középpontjában a trombolitikus kezelés problémái álltak.

a fibrinolízis kérdése azonban nem szorítkozik az érdeklődés homlokterében álló trombozís, illetve embólia elleni küzdelemre. ide tartozik a fibrinolízis, a fibrin oldódás gátlásának témaköre is. erre is több kiváló gyógyszert dolgoztak már ki, amilyen a magyar acepramin. ezek a szerek lehetővé teszik, hogy az orvos a trombo-embólia kezelésében nagyobb biztonsággal járjon el, védekezni tudjon az oldószerek túlادagolásából, vagy egyéni érzékenységből eredő következmények ellen, tehát kezeljen tartsa a gyógyítást. másrészt ezek a gátló szerek műtétek és egyéb beavatkozások alkalmából védelmet nyújtanak a fokozott fibrinolízisből, oldódásból eredő vérzékenység és egyéb problémák ellen. ezek az utóbbi kérdések lesznek a következő napi tanácskozások fő témái./mti/

..

bb. 57. a pedagógusok szakszervezetének székházában

k bc/gg/gy/la

1969. április 9.

szerdán nszk-beli, diüsseldorfi pedagógusok csoportja látogatott el. kérésükre péter ernő főtitkár tájékoztatót adott a szakszervezet tevékenységéről és a magyar oktatásügy kérdéseiről, amit vita követett./mti/

..

1700 belé
17 40/2

- 37 -

bb. 55. hetven év után leszivták a vizet a duna alatti bujtató alagutból: - repedésekre bukkantak

i hbj/hné/ie/gy/la

1969. április 9.

az év elején buvár szállt le a szentendrei sziget és a pesti duna-part között a duna alatt húzódó 720 méter hosszú, 180x120 centiméter átmérőjű tojásalakú vizbujtató alagutba, amelyen át áramlik a szentendrei sziget kutjaiból a víz a pesti hálózatba. ezt a vizbujtató alagutát 1897-től 1899-ig építették és belsőjét azóta emberi szem nem látta. a buvár ez év elején megállapította, hogy az elmúlt 70 év alatt a bujtató alagutba, különösen pedig pesti „kapuzatába”, sok ásványi anyag rakódott le, tehát most már nagyon is időszerű műszaki állapotának felmérése. a vízművek a bujtatót lezárta, a benne levő vizet kiszivattyúztatta és kiderült, hogy bizony a bujtató megsínylette az évtizedeket. falazatában repedéseket találtak, amelyeken át „szökött”, a víz.

egyelőre egy másik bujtatón kerül a fogyasztókhöz a szentendrei kutakból a jó ivóvíz, s közben az eléggé öreg, de rokkantnak még nem tekinthető alagutát tatarozzák. az elgondolások szerint május 15-ig újból üzembehelyezik./mti/

..

bb. 56. április 11-12-re összehívták a szocialista brigádvezetők harmadik országos tanácskozását

j/ie/gy/la

1969. április 9.

a szakszervezetek országos tanácsa és a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága április 11-12-én rendezi meg a szocialista brigádvezetők 3. országos tanácskozását az építő szakszervezete székházának kongresszusi termében. a tanácskozás napirendje: beszámoló a szocialista brigádmozgalom helyzetéről, a további feladatokról. előadó: gáspár sándor, a szaktanács főtitkára. korreferátumot tart: méhes lajos, a kisz kb első titkára. /mti/

..

17.00/gy

- 38 -

17.10 LA'

17.40 f

bb 58. meghalt fenyő a. endréné

gk/um k bc la

1969. április 9.

született rácz magdolna a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, a magyar partizánszövetség tagja. bucsuztatása április 11-én, pénteken 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp v. kerületi bizottsága .
/mti/

..

bb 60. hazaérkezett az mszbt küldöttsége

t ms/gk/um la

1969. április 9.

szerdán hazaérkezett a szovjetunióból a magyar -szovjet baráti társaság küldöttsége, amely k. papp józsefnek, az mszmp központi ellenőrző bizottsága tagjának, a tolna megyei pártbizottság első titkárának vezetésével részt vett hazánk felszabadulásának moszkvai ünnepségein. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kiss lászló, az mszbt titkára és i.i. bagyul, a szovjet nagykövetség első titkára fogadta./mti/

..

bb 61. baráti küldöttségek elutazása

t ms/gk/um la

1969. április 9.

szerdán elutazott budapestről a szovjet -magyar baráti társaság küldöttsége, amely j.d. melkovnak, a moldvai kommunista párt központi bizottsága másodtitkárának vezetésével a felszabadulás évfordulója alkalmából tartózkodott hazánkban. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren mihályfi ernő, az mszbt elnöke, révész géza, az mszmp kb tagja, az mszbt alelnöke, balló istván, az mszmp kb osztályvezető-helyettese és szilágyi lászló vezérőrnagy, a honvédelmi minisztérium képviselője bucsuztatta. ott volt sz. sz. szatucsin, a szovjet nagykövetség tanácsosa.

ugyancsak szerdán utazott el hazánkból a szovjet-magyar baráti társaság ukrainai tagozatának barátság-vonata, amelynek utasai az ukrán testvérvárosok üdvözlését hozták el az évforduló alkalmából a magyar testvérvárosoknak. a vonat utasait az mszbt képviselői bucsuztatták. /mti/

..

- 39 -

17.15/um

17.20 LA'

17.40 f

bb. 35./ a mult évi gazdálkodás 3. folyt./ 11

az országos tanács a beszámoló és a vita alapján kialakított állásfoglalásában örömmel állapítja meg, hogy a termelőszövetkezetek 1968-ban teljesítették feladataikat, a kialakult érdekeltségi rendszer a tsz-eket megfelelően mozgósította a központi népgazdasági érdekek érvényesülésére. a szövetkezetek többsége tudott élni a megnövekedett önállósággal, s öntevékeny, szorgalmas munkával mérsékelte az aszály termés-csökkenő hatását. kedvező jelenségnek tartja a tanács azt is, hogy csökkent a mérleghiányos, a rendezetlen pénzügyi, gazdasági körülmények között működő termelőszövetkezetek száma. a szövetkezetek egy része azonban még nem használta ki eléggé a reform adta lehetőségeket, fejlesztési célkitűzések megalapozatlanok, némelyiküknél túlzott tehervállalás tapasztalható. kívánatosnak tartja a tanács, hogy a termelőszövetkezetek a helyi adottságok kihasználása érdekében rugalmasabban változtassanak termelés-szerkezetükön, tegyenek további lépéseket termelésük szakosítására.

a tot javasolja a korszerű szarvasmarha és sertésférőhelyek építésének fokozását. egyre inkább szükségesnek tartja a kisebb anyagi lehetőségekkel rendelkező gazdaságok összefogását a nagy beruházások megvalósítására. ugyanakkor felhívja a tsz-ek figyelmét a szál- és tömegtakarmánytermelés növelésére, a rétek és a legelők javítására, hasznosítására. javasolja a termelőszövetkezetekkel kapcsolatban álló vállalatok helyi egységei önállóságának fokozását; a mezőgazdasági termékek értékesítésében, a termelőeszköz-ellátásban a többszámú rendszer kialakítását; a gátló körülmények elhárítását; a kedvezőtlen adottságu termelőszövetkezetek helyzetének javítását, támogatásának továbbfejlesztését. a termelőszövetkezetek országos tanácsa több konkrét javaslatot tesz az illetékes állami szerveknek, a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének további anyagi ösztönzésére.

a tot csütörtökön folytatja ülését, s a tsz-ek társadalmi-képviselői szerveinek munkáját, valamint saját idei munkaprogramját és költségvetését tárgyalja meg./mti/

..

- 40 -

17.08/11

17.08.20/11

17.08.20/11

bb. 59. szovjet oktatásügyi küldöttség érkezett budapestre

k bc/hné/gy/la

1969. április 9.

a művelődésügyi minisztérium meghívására szovjet oktatásügyi küldöttség érkezett hazánkba a magyar iskolarendszer és a pedagógusképzés tanulmányozására. a küldöttséget n.v. alekszandrov, az oszszszk művelődésügyi miniszterének első helyettese vezeti. /mti/

..

bb. 62. megtámadták a szolgálatot teljesítő rendőrt

i fe/gk/gy/la

1969. április 9.

közrendet és közbiztonságot sértő bűncselekmény történt a minap budapesten a 8. kerületben, a práter utca 82. számú ház előtt. a szolgálatot teljesítő rendőr a szigetvári utcai italboltban közölte a rendőri felügyelet alatt álló pálfy ferenc 41 éves alkalmi munkással, hogy miután több ízben megszegte a rendőri felügyelet szabályait, előállítja a kapitányságra. utban a cél felé a práter utca 82. szám előtt pálfy ferenc és ivótársai szidalmazták, majd közrefogták a rendőrt és veréssel fenyegették, amennyiben nem tekint el pálfy előállításától. a garázda személyek egyre fenyegetőbben léptek fel a rendőrrel szemben, aki végül is két figyelmeztető lövést adott le a levegőbe, majd a támadók ellen gumibotját használta, miközben pálfy ferenc könnyebben megsérült. ivótársai a helyszínről elmenekültek. időközben a szolgálattevő rendőr segítségére érkezett rendőrök - a lakosság segítségével - elfogták a rendőri intézkedést akadályozó, a hivatalos személy elleni erőszakot elkövető, büntetett előéletű támadókat.

a fővárosi főügyészség őrizetbevétel mellett indított eljárást pálfy ferenc öt esetben büntetett, szabálysértésért kilenc esetben elmarasztalt, orosz istván 27 éves szobafestő, virág lajos 27 éves zenész, nagy mihály 30 éves segédmunkás és flórián istván 42 éves segédmunkás, 8. kerületi lakosok ellen hivatalos személy ellen elkövetett erőszak büntette miatt./mti/

..

- 41 -

17.20/um

17.08.20/11

18.08.20/11

bb 68. esztergomban ülésezett a komárom megyei képviselő-csoport

vid/fm/um la 1969. április 9.

az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja szerdán ülést tartott esztergomban, a technika házában. homor imréné, a csoport elnöke tartott tájékoztatót az időszerű képviselői feladatokról. /mti/

--

bb 69. ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport

vid/fm/um la 1969. április 9.

szegeden szerdán ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport. dr. nagy máténak, az sztk megyei alközpont igazgatójának tájékoztatója alapján megtárgyalták a szak-szervezeti társadalombiztosítás, a nyugellátás, a járadék-folyósítás megyei helyzetét, valamint az időszerű képviselői feladatokat. a tanácskozáson résztvett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is. /mti/

--

bb 70. magyar előadóművészek utaztak finnországba

k ol/j/um la 1969. április 9.

tarnay gyula, a magyar állami operaház magánénekes, kiss andrás hegedűművész és pertis péter zongoraművész szerdán finnországba utazott. a finn-magyar baráti társaság meghívására a három előadóművész koncertkörutat tesz különböző finn városokban. a tervek szerint ellátogatnak dániába is. /mti/

--

17.35/um

1742 bel

18

- 42 -

bb. 63. jean bonhomme,

k ol/mm/gy/la

1969. április 9.

a londoni covent garden vezető tenoristája budapestre érkezett. csütörtökön don josét éneklte az operaház carmen előadásán, vasárnap pedig a bohémélet - rodolphe-jának szerepében lép az erkel színház színpadára. /mti/

--

bb. 64. olasz kutatók tanulmányozták savaria emlékeit

vid-ká/gy/la

1969. április 9.

szerdán utazott el szombathelyről az a negyven olasz professzor, intézményvezető és kutató, akik március 16-29 között ravennában a bizánci kultúrával foglalkozó konferencián vett részt, s onnan érkezett hazánkba, leghíresebb régészeti emlékeink tanulmányozása céljából. dr. szentlélek tyhamér muzeumi igazgató kíséretében többek között megtekintették a szombathelyi íseumot és a mellett folyó új ásatásokat, amelyek a keleti kultuszok pannoniai hatását bizonyítják. /mti/

--

bb. 65. a mahart közli,

k hbj/tr/ie/gy/la

1969. április 9.

hogyan április 13-tól a soroksári dunaágban munkaszüneti napokon budapest ferencvárosból 7 órakor indul a tassig közlekedő személyhajó. /mti/

--

bb. 66. a mém felhívása az erdőtüzek megelőzésére

i jf/tr/ie/gy/la

1969. április 9.

az elmúlt évi súlyos erdőtüzek és az idej első esetek nyomán a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium felhívja a kirándulók figyelmét: a gondatlanság sokszor súlyos erdőtüzet okoz. a száraz avaron eldobott égő cigarettavég, gyufaszál, a tiltott helyen gyújtott tűz és a szalonnasütés többszáz ezer forintos anyagi károkat idézhet elő az értékes faállományban.

/fo lyt. köv./

- 43 -

1745 bel

18

bb. 66. / a mém.... folyt./ gy

a minisztérium ezért kéri az ország lakosságát, különösen a tanulóifjúságot, az uttörőket és a turistákat, hogy a legnagyobb körültekintéssel óvják az erdőt. a tüzek észlelésekor kíséreljék meg az oltást és az esetet azonnal jelentse a tűzoltóság-nak, a rendőrségnek, vagy a tanácsai szervezeteknek, akik minden esetben megteszik a szükséges intézkedéseket./mti/

..

bb. 67. huszonhat százalékkal magasabb nyereség a belkereskedelemben - hálózatfejlesztési tervek - ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága

t pr/gk/gy/la

1969. április 9.

dr. varga jeno elnökletével szerdán a parlament gobelintermében ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. a tanácskozás témáját az az előzőleg összeállított munkaanyag szolgáltatta, amelyet „az 1968. évi kereskedelempolitikai célkitűzések realizálásának tapasztalatai a belkereskedelemben,, címmel juttattak el a képviselőkhez. az ülésen részt vett dr. dabronaki gyula államtitkár, a kneb elnöke és bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese.

a témához keserü jánosné belkereskedelmi miniszterhelyettes fűzött szóbeli kiegészítést. a többi közt elmondta, hogy a gazdasági reform bevezetését követően nagyobb nyereség elérésére törekedtek a kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek is. a belkereskedelmi ágazat - beleértve a termelőeszköz kereskedelmet is - 1968-ban csaknem 8 milliárd forint nyereséget ért el. /ez 26 százalékkal, 1,6 milliárd forinttal több, mint a költségvetési irányzat./ magyarul: minden 100 forint értékű álló- és forgóeszköz 11 forint nyereséget hozott.

a nagyobb nyereségből természetesen magasabb érdekeltégi alapok is képződtek. így a személyi jövedelmek növelését és az egyéb kulturális-szociális célokat szolgáló részesedési alap már eléri az évi bérköltség 9,5 százalékát, s a belkereskedelem dolgozóinak bérből és részesedési alapból származó személyi jövedelme az előző évhez képest mintegy három és fél százalékkal emelkedett. fejlesztésre 1 616 millió forint jut, ezenkívül 430 millió forint összegű tartalékalap szolgálja a kereskedelmi vállalatok működésének biztonságát.

/folyt./ köv./

- 44 -

17.40/um

Hu4 Zel'

18.17/

bb. 67. / huszonhat százalékkal.... 1. folyt./ gy

a belkereskedelmi miniszterhelyettes felhívta a képviselők figyelmét, hogy a vállalatok egy része viszonylag könnyen érte el a magas nyereséget. /igaz viszont, hogy az érvényes közgazdasági szabályozók nem minden esetben ösztönöztek megfelelően a forgalom növelésére, a hatékonyabb gazdálkodásra./ ezért a belkereskedelmi minisztérium - a társ-tárcákkal közösen - a közgazdasági szabályozók fejlesztésével együtt a jövőben a jövedelemszabályozási rendszer finomítására is törekszik. ezt egyébként már egy sor eddigi intézkedés is szolgálta, köztük azok, amelyek a már indokolatlan kedvezményeket szüntették meg. ilyen például a vendéglátásban az ételár-kiegészítés 150 millió forinttal való csökkentése, illetve bizonyos adókedvezmények megszüntetése.

a belkereskedelmi minisztérium megítélése szerint a különböző szigorítások ellenére - a kedvezőbb értékesítési lehetőségek kihasználásával, hatékonyabb gazdálkodással - a belkereskedelem ideai nyeresége valamivel meghaladja majd a 9 milliárd forintot. ez a számottevő összeg az 1968. évinél mintegy 25 százalékkal nagyobb részesedési, és 21 százalékkal magasabb fejlesztési alap létrehozását teszi lehetővé.

a hálózatfejlesztés nehézségei miatt a belkereskedelmi minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatoknál az elmúlt esztendőben mindössze két szálloda, valamint öt idegenforgalmi jellegű vendéglátó egység építését kezdték meg. a fogyasztási cikk kereskedelem üzlethálózata viszont 1968-ban 1 160 egységgel bővült. az 1966-67-ben realizált hálózatfejlesztés, a beruházási piac 1968-as tapasztalatai, valamint az 1969-70-re várható helyzet alapján viszont számolni kell avval, hogy a fogyasztási cikk kereskedelem harmadik ötéves tervének fejlesztési célkitűzései nem valósulnak meg teljes egészében. de még is így - 1965-höz mérten - a kiskereskedelmi boltihálózat alapterülete 23 százalékkal, a vendéglátóhelyek alapterülete 16 százalékkal, a nagykereskedelmi raktárak alapterülete pedig 15 százalékkal nő, s 52 százalékkal emelkedik a szállodák befogadóképessége.

/folyt. köv./

- 45 -

17.50/um

Hu6 Zel'

18.17/

bb. 67. / huszonhat százalékkal.... 2. folyt./ gy

Keserü Jánosné áttekintést adott az ármechanizmus 1969-es működéséről is. egyebek között hangsúlyozta, hogy az új árrendszerral és ármechanizmussal szemben az volt a legfőbb igény, hogy biztosítsa a kereslet és a kínálat egyensúlyát. e tekintetben már lehet bizonyos eredményeket elkönyvelni, mert számos cikknél a magasabb árak vagy eseti felárak kedvezően hatottak a termelői kínálat bővítésére. ilyen példákat lehetne felsorolni nemcsak a választékigényes ruházati szakmából, hanem még egyes építőanyagoknál is. nem lebecsülendő az a tény sem, hogy a szabadabb árkialakítási lehetőségek a kulturáltabb csomagolás fejlődését is elősegítették. kevésbé valósult meg viszont az a cél, hogy az árak segítségével megszüntessék a korszerűtlen cikkek gyártását - vagy éppen az árcsökkenés segítségével növeljék az egyes áruk piacképességét.

a miniszterhelyettes referátuma után élénk vita alakult ki. a képviselők hozzászólásai egyöntetűen azt bizonyították, hogy a belkereskedelem sikeresen kiállta a gazdasági reform „próbáját”, s fejlődése megfelelt a várakozásnak. az elhangzott vélemények nem nélkülözték a kritikai hangot sem, többen a kiszolgálás kulturáltságának hiányát tették szóvá, számosan kérték az árrellátás aránytalanságainak megszüntetését. vita alakult ki az ipar és a kereskedelem kapcsolatáról, az ármozgások differenciáltságáról s a kereskedelmi kockázat nagyságáról.

a vita során kifejtette véleményét Bartolák Mihály, a szövetség elnökhelyettese, s hozzászólt Hunyadi Károly, Kerkai Andorné, Mészáros Béla, Molnár József, Mokri Pál, Mráz Tibor, Dr. Novák Péter, Pázsit Árpád, Rameisl Ferencné, Dr. Révay Zoltán, Szirmai Jenő, Varga Gyula, Dr. Varga Jenő, Vámos Géza és Zsigmond Géza országgyűlési képviselő. /mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 34. sz. hír /addig jár a korsó a kútra - lebuktak a csempészek/ című hírünk 2. bekezdésének 9. sorától a szöveg helyesen:

... lakásában árusították a vám megkerülésével behozott árut. /mti/

..

18.00/11

- 46 -

1801 Zeli

18 32

bb. 72. ifivezetők országos konferenciája debrecenben

vid-fm/gy/la

1969. április 9.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága és a magyar uttorok szövetségének országos elnöksége április 9-11 között debrecenben rendezte meg az 1. országos ifivezetők konferenciát. a szerdán megkezdődött tanácskozáson az ország minden járási és városi uttor elnökségének küldötte résztvesz. az ifivezetők népes taborát pedig 200 kisz-fiatal képviseli. illisz lászló, a kisz hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára köszöntötte a megjelenteket, majd Szabó Ferenc, a magyar uttoroszövetség országos elnökségének főtitkára tartott beszámolót arról a munkáról, amelyet a kisz-es ifivezetők végeznek az uttor rajokban, szakkörökben.

a debreceni tanácskozáson résztvesz a magyarországon tartózkodó háromtagú francia uttoroküldöttség is - élén Henri Viarával, a francia uttor szövetség titkárával. /mti/

..

bb. 73. debreceni népi táncosok Lublinban - Lubliniak debrecenben

vid-fm/gy/la

1969. április 9.

kéthetes lengyelországi szerepléséről visszaérkezett debrecenbe a Kossuth Lajos tudományegyetem népi táncegyüttese. nyolc alkalommal léptek fel - többek között Lublinban és Poznanban - s mindenütt nagy sikert arattak hortobágyi és hajdusági táncalkal, dalaikkal. viszontásul szerdán debrecenbe érkezett a Lublini tudományegyetem 46 tagú népi táncegyüttese. a testvérváros egyetemének fiataljai csütörtökön a Kossuth Lajos tudományegyetemen tartják első előadásukat, majd a hajduságban és Miskolcon szerepelnek. /mti/

..

18.25-gy

- 47 -

1802 Zeli

18 41

bb. 74. tűz a komádi kendergyárban

vid-fm/gy/la

1969. április 9.

Kedden este tűz keletkezett a komádi kendergyár tárolóhelyén. a debreceni, a berettyóújfalui és a szeghalmi tűzoltók megerősített egysége, valamint a komádi, a magyarhomorogi és a csök-mői önkéntes tűzoltók, s a komádi kendergyár üzemi önkéntes tűzoltói többórás megfeszített munkával fékezték meg a tüzet, amely többszáz ezer forintos kárt okozott. a tűzokának kiderítésére vizsgálat indult./mti/

..

bb. 75. meghalt dr. bihari mihály ujságíró

gk/gy/la

1969. április 9.

dr. bihari mihály ujságíró, a népszava régi munkatársa életének 77. évében rövid szenvedés után április 9-én elhunyt. a népszava szerkesztősége és kiadóhivatala, s a magyar ujságírók országos szövetsége saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés.

dr. bihari mihály 1892. február 25-én született nagyváradon. 1919-ben már a népszava munkatársa volt, majd a tanácsköztársaság bukása után Bécsbe, később Pozsonyba emigrált. a felszabadulás után hazatért, s újra, haláláig a népszava szerkesztőségében dolgozott./mti/

..

bb. 71. budapesti fotókiállítás a forradalmi kubáról

t tf/j/gy/la

1969. április 9.

mai kuba címmel kiállítás nyílt szerda délután a Dorottya utcai szalonban a kulturális kapcsolatok intézetének rendezésében. csaknem száz felvétel ad hírt a távoli ország népének életéről, azokról az eredményekről, amelyek a kubai forradalom tíz évvel ezelőtti győzelme után születtek.

demeter sándor, a kki alelnöke mutatta be a tárlatot, s üdvözölte a nyitányon megjelent froleal chomon mediavilla-t, a kubai köztársaság budapesti nagykövétét.

/folyt. köv./

18.30/gy

11% ber

18.54

- 48 -

bb. 71. / budapesti fotókiállítás.... folyt./ gy

emlékeztetett a magyar-kubai kulturális munkaterv keretében az utóbbi évek sokasodó kölcsönös rendezvényeire, például arra, az 1962-ben budapesten rendezett nagyszabású kubai fotókiállításra, amelynek 140 000 nézője volt. kubai balett-együttes is vendégszerepelt nálunk nemrégiben, megismerhette fővárosunk közönsége a kubai festészet és grafikusművészet mestereit. ugyanakkor Kubában magyar népművelési, egészségügyi és grafikai bemutatók, kiállítások adtak hírt országunk életéről.

április 20-ig láthatja most a közönség a kubai dokumentumtárlatát budapesten./mti/

..

bb. 76. dr. szalai béla olaszországi látogatása

k sz/j/ie/gy/la

1969. április 9.

dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes szerdán a milánói vásár megtekintésére olaszországba utazott. olaszországi tartózkodása során találkozik majd olasz állami és közéleti vezetőkkel, továbbá az olasz gazdasági élet vezető személyiségeivel, akikkel megbeszéléseket folytat a két ország közötti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről./mti/

..

bb. 77. budapestre érkezett az új ceyloni nagykövet

gk/gy/la

1969. április 9.

szerdán budapestre érkezett dr. m.v.p. peiris, ceylon új magyarországi nagykövete. megérkezése alkalmából a ferihegyi repülőtéren rácz pál, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője üdvözölte./mti/

..

18.35/gy

18.41/gy

18.54

- 49 -

bb. 78. madách: az ember tragédiája című művének visszhangja németországban

t fe/gk/gy/La

1969. április 9.

radó györgy író és műfordító szerdán nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában. előadásában kifejtette madách „az ember tragédiája” című művének hatását és visszhangját németország drámairodalmában. az esten közreműködött kormos mártá előadó-művész. /mti/

bb. 79. üdvözlő táviratok a felszabadulási évforduló alkalmából

k küm/bc/gy/La

1969. április 9.

hazánk felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából a szocialista országok vezetői üdvözlő táviratokban fejezték ki jókívánásaikat kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának, losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének, focs jenőnek, a kormány elnökének, és kállai gyulának, az országgyűlés elnökének. a magyar és a szovjet vezetők táviratváltását a sajtó már ismertette.

a bolgár kommunista párt központi bizottsága, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése és minisztertanácsa, az egész bolgár nép nevében todor zsvikov, a központi bizottság első titkára, a minisztertanács elnöke és georgi trajkov, a nemzetgyűlés elnökségének elnöke fejezte ki jókívánásait.

a csehszlovák nép üdvözlését tolmácsolva alexander dubcek, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára, ludvik svoboda, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke, peter colotka, a csehszlovák szövetségi gyűlés elnöke, oldrich cernik, a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának elnöke és stefan sadovsky, a szlovák szocialista köztársaság kormányának elnöke küldött táviratot.

joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének elnöke szintén táviratban fejezte ki jókívánásait.

/folyt. köv./

18.45/gy

1950 bel'

1950

- 50 -

bb. 79. /üdvözlő táviratok.... 1. folyt. / gy

a koreai munkapárt központi bizottsága, a koreai népi demokratikus köztársaság legfelső népi gyűlése elnöksége és a koreai nép nevében kim ir szen, a központi bizottság főtitkára, a minisztertanács elnöke és coj jen gen, a legfelső népi gyűlés elnökségének elnöke küldött táviratot.

a kubai nép üdvözlését dr. osvaldo dorticos torrado köztársasági elnök és fidel castro fuz, a forradalmi kormány elnöke tolmácsolta.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága, a lengyel népköztársaság államtanácsa és minisztertanácsa nevében wladyslaw gomulka, a kb első titkára, marian spychalski, az államtanács elnöke és jozef cyrankiewicz, a minisztertanács elnöke továbbította üdvözlését.

üdvözlést intézett a magyar vezetőkhez jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke és zs. szambu, a nagy népi hurál elnökségének elnöke.

walter ulbricht, a német szocialista egységpárt központi bizottságának első titkára, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke, willi stoph, a minisztertanács elnöke, hermann matern, a népi kamara elnöke és dr. erich correns, a demokratikus németország nemzeti frontja országos tanácsának elnöke az ndk népének üdvözlését tolmácsolta.

nicolae ceausescu, a román kommunista párt központi bizottságának főtitkára, a román szocialista köztársaság államtanácsának elnöke és ion gheorghe maurer, a minisztertanács elnöke a román nép jókívánásait fejezte ki.

/folyt. köv./

18.50/11

1850 bel'

1950

- 51 -

bb. 79. üdvözlő táviratok.... 2. folyt./ gy

a hős vietnami nép nevében ho si minh, a vietnami demokratikus köztársaság elnöke, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának elnöke, truong chinh, a vdk nemzetgyűlése állandó bizottságának elnöke és pham van dong, a vdk minisztertanácsának elnöke küldött üdvözlőt.

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága elnökségének nevében dr. nguyen huu tho, az elnökség elnöke, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselője nevében dinh ba thi, a képviselő vezetője intézett üdvözlőt a magyar vezetőkhez.

a kínai népköztársaság államtanácsa a magyar népköztársaság minisztertanácsához, az albán népköztársaság nemzetgyűlése a magyar népköztársaság elnöki tanácsához intézett üdvözlő táviratot.

Losonczi pálhoz, az elnöki tanács elnökéhez intézett táviratban fejezték ki jókívánásaikat:

mohammed zahir sah, afganisztán királya, richard nixon, az amerikai egyesült államok elnöke, juan carlos ongania, argentina elnöke, huari bumedien, az algériai demokratikus és népi köztársaság forradalmi tanácsának elnöke, i. baudouin, belgium királya, arturo da costa e silva, brazilia köztársasági elnöke, ne win tábornok, a burmai unió forradalmi tanácsának elnöke, dudley szenanajake, ceylon minisztere elnöke, makariosz érsek, a ciprusi köztársaság elnöke, eduardo frei montalva, a chilei köztársaság elnöke, emile derlin zinsou, a dahomey-i köztársaság elnöke, k. frigyés, dánia királya, gamal a. nasszer, az egyesült arab köztársaság elnöke, haile szelasszié, etiópia császára, v.k. kekkonen, a finn köztársaság elnöke, charles de gaulle, a francia köztársaság elnöke, ahmed sekou touré, a guineai köztársaság elnöke, juliana, hollandia királynője, dr. zakir husain, az indiai köztársaság elnöke, suharto tábornok, az indonéz köztársaság elnöke, ahmed hasszan-al-bakr, az iraki köztársaság elnöke, m. reza pahlavi, irán császára, hirohito, japán császára, kahtan mohammed el-saabí, a dél-jemeni népi köztársaság elnöke,

/folyt. köv./

18.58/gy

1902 Jel'

1911

- 52 -

bb. 79. /üdvözlő táviratok.... 3. folyt./ gy

husszein, jordánia királya, roland michener, kanada főkörmányzója, ahmadou ahidjo, a kameruni szövetségi köztársaság elnöke, norodom szihanuk, kambodzsa államfője, jomo kenyatta, a kenyai köztársaság elnöke, szabah el-szalem el-szabah, kuwait állam emirje, sri savang vatthama, laosz királya, charles helou, a libanoni köztársaság elnöke, f. hasszan, marokkó királya, 2. erzsébet angol királynő, mahendra, nepál királya, jakubu gowon vezérőrnagy, a nigériai legfelső katonai tanács elnöke, v. olaf norvég király, giuseppe saragat, az olasz köztársaság elnöke, franz jonas, az osztrák köztársaság elnöke, jahja khan, a pakisztáni iszlám köztársaság elnöke, ludwig von moos, a svájci államszövetség elnöke, v. gusztáv adolf, svédország királya, dr. nureddin atasszi, a szíriai arab köztársaság elnöke, ismail al-azhari, a szudáni köztársaság kormányzó tanácsának elnöke, leopold sedar senghor, a szenegáli köztársaság elnöke, juszof bin iszhak, a szingapuri köztársaság elnöke, rafael caldera, a venezuelai szövetségi köztársaság elnöke.

számos külügyminiszter intézett üdvözlő táviratot péter jános külügyminiszterhez./mti/

bb. 80. időjárásjelentés

gg/11 la

1969. április 9.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19 órakor:

napos, idő

derült, száraz idő. mérsékelt, helyenként élénkebb északkeleti, keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között./mti/

19.06/gy

1911 Jel'

- 53 -

bb. 81. maria van dongen,

k ol/mm/gy/la

1969. április 9.

a zürichi operaház magánénekesnője szerdán budapestre érkezett. pénteken erzsébet szerepében lép fel az operaház tannhäuser előadásán./mti/

.-.

bb 82. régészek és művészettörténészek ünnepi ülése

t ms/gg/um la

1969. április 9.

a magyar régészeti, művészettörténeti és éremtani társulat szerdán a kossuth klubban ünnepi ülést tartott. dr. oroslán zoltán egyetemi tanár előadásában a tanácsköztársaság muzeumpolitikáját ismertette. többek között elmondta, hogy a tanácsköztársaság rövid fennállása alatt olyan messzetekintő és nagyszabású terveket dolgoztak ki a muzeumiügy fejlesztésére, amelyeket a horthy-korszak művelődésügyi politikája sem tudott mellőzni.

ezután dr. kiss ákos művészettörténész a pannóniai művészeti kutatások kérdéseiről adott összefoglaló képet a disztóművészetek vonatkozásában. gergelyffy andrás régész a várpalotai várban levő xiv. századi palota feltárásáról számolt be./mti/

.-.

bb 83. dr. rosta endre

gg/um la

1969. április 9.

a kulturális kapcsolatok intézete ügyvezető elnöke vezetésével szerdán küldöttség utazott romániába, ahol tárgyalásokat folytat a román kultúra háza budapestben és a magyar kultúra háza bukarestben történő kölcsönös felállításáról./mti/

.-.

20.50/gy

- 54 -

ll

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1969. április 10.

bb. 1. budapestre látogat a leningrádi gorkij színház, az újvidéki szerb nemzeti színház és a szófiai szatirikus színház

i pr/gk/gy/la

1969. április 10.

magyarországon vendégszereplő színházi társulatok szerződéseiről, programjairól dolgoznak a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályán. április lévén még kevés a konkrét formába öntött vendégjáték-szerződés, három külföldi színház magyarországi turnéja azonban már bizonyos. az idei színházi vendégjárás kétségtelenül legnagyobb szenzációjának a leningrádi gorkij akadémiai drámai nagyszínház budapesti szereplése ígérkezik. a 80 tagú együttes április 14-én érkezik budapestre, rákövetkező nap mutatkozik be a nemzeti színház színpadán. ez este, valamint a következő két napon makszim gorkij „kispolgárok”, című drámáját játsszák. 19-én és 20-án nodar dumbadze és g. lordkipanidze gruz írók művét mutatják be „én, a nagymama, iliko és illarion”, címmel. a komédia már több mint öt éve szerepel nagy sikerrel a gorkij színházban. 22-én és 23-án a vígszínház nyújt otthont a leningrádi művészeknek, akik itt d. álj „igazat, csakis a tiszta igazat”, című dokumentumdrámájából tartanak budapesti premiért. a darab egy 1919-ben kelt usa-beli szenátusi jegyzőkönyv alapján íródott. a jegyzőkönyv egyébként azt az „ítéletet”, rögzítette, amelyet a kapitalista világ urai mondtak ki a fiatal szovjethatalomra. a szovjet gorkij színház kéthetes magyarországi vendégjátékát egy székesfehérvári fellépéssel zárja.

juniusban egyhetes turnéra látja vendégül magyarországot az újvidéki szerb nemzeti színház társulatát. a jugoszláv művészek két repertoár-darabjukat hozzák magyarországra, s a tervek szerint budapesti előadásaik után egy alkalommal pécsre is ellátogatnak.

/folyt. köv./

ll

- 1 -